

TÓTH-BENCZE TAMÁS

SZÁZ ÉVE ÍRTÁK

Világ. 1919. január 4. (4.sz.), 7. p.

Meddig lehet utazni? A régi hasonlat, hogy a vasúti hálózatokon a vérkeringése lüktet egy országnak, ritkán volt olyan élénken és fájdalmasan érezhető Magyarországon, mint most. A megszállott területeken a megszálló csapatok első dolga, hogy a vasutat veszik hatalmuk alá és igen sok helyen lehetetlenné tették a közlekedést. ... Zágráb felé csak Gyékényesig, a pragerhofti¹ vonalon pedig csak Balatonfüredig. De meg kell említeni, hogy Horvátország élénken dolgozik a forgalom helyreállításán. ...

Budapesti Közlöny. 1919. január 10. (7. sz.), 1. (87.) p.

A magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte: ... Sziny [helyesen: Szini] Zoltán² áll. polg. isk. megbízott tanárt a balatonfüredi, ... Simon József³ okl. polg. isk. tanárt a balatonfüredi áll. polg. iskolához, ...

Borászati Lapok. 1919. január 23. (4. sz.), 4. (30.) p.

F. S. úrnak Balatonfüred. Miként a lapunk mai számában (a Fructus közleményei című rovat alatt) közölt hírből nyilvánvaló, a konyaknak (borpárlatnak) árát a legújabb gyümölcspálinkarendelet sem állapította meg. Tekintettel arra a nagy áringadozásra, melynek a bor főleg az utolsó két évben ki volt téve, s mely még nem ért véget, lehetetlen volna a borpárlat árát még csak hozzávetőleg is meghatározni.

Nimród. 1919. február 10. (5. sz.), 12. (60.) p.

Szelíd két éves szarvastehén eladó. Felvilágosítást ad dr. Kuntzl Ernő⁴ Balatonfüred.

Pesti Hirlap. 1919. február 5. (31. sz.), 6. p.

Eibenschütz Sándor⁵ postafőtiszt Budapest, eljegyezte Weisz Hedviget, Weisz Miksa⁶ szőlőtulajdonos leányát, Balatonfüredről. (Minden külön értesítés helyett.)

Pesti Hirlap. 1919. február 6. (32. sz.), 5. p.

(Az Érdekes Ujság Ady-számát) a nemzet mélyes gyászának, a forradalmi költő halálának ée temetésének fájdalmas aktualitása teszi megrendítően emlékezetessé. A boríték első oldala Ady Endre⁷ halottas maszkját, a hátsó oldal a költőt a halottas ágyon mutatja. Hozza Ady Endre legújabb arcképét, hoz családi felvételeket balatonfüredi és

máriagrüni nyaralásából és képeket a költő özvegyéről, a ravataláról, az ezrekre menő gyászolók által kísért halottas menetéről.

Pesti Hirlap. 1919. február 13. (38. sz.), 8. p.

Megy a gőzös Kanizsára. ... Ha valaki Balatonfüredről Nagykanizsára akar jutni, két megszakítással három napig kell utaznia a vonaton. Az utazás első napján ugyanis meg kell hálnia Tapolcán, ahol a legtöbb esetben nem kap éjjeli szállást Másnap Keszthelyen kell megszállnia, és csak a harmadik nap délután jut el Nagykanizsára.

Pápai Hirlap. 1919. február 15. (7. sz.), 3. p.

– Közjegyzőség Zirczen. Az igazságügyi miniszter rendeletileg intézkedett, hogy április 1-től kezdődőleg Zircz székhellyel új állami közjegyzőség állíttassák fel, mely a veszprémi közjegyzőség területéből hasítottatik ki. A veszprémi közjegyzőséghez tehát ezentúl a városon és járason kívül az enyingi és balatonfüredi járások tartoznának. Ha csak félig-meddig arányosítani akarnák a hatáskört és jövedelmet, ezekből még mindig két közjegyzőség volna alakítható.

Budapesti Közlöny 1919. március 1. (51. sz.), 24. p.

Balatonvidéki Villamosművek Részvénytársaság Balatonfüred Mérleg 1918 december 31-én. Vagyon: Kézpénz: a Veszprémi Takarékpénztárnál 1.11.1, 317'82 – K, Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál 60,585' – K, Postatakarékpénztárnál 100 277'26 – K, Balatoni Szövetségnél 720 – K = 1.272,900 08 – K. Részvényesek hátraléka 181,414'20 – K. Árammérő órák értéke 10,000' – K. Üzemtelefon 20.000' – K. Összesen 1.484,314'28.

Teher: Részvénytőke 1.000,000' – K Részvények befizetései 465.998' – K. Hitelezők 260' – K. Nyereség: múlt évi átbozat 1536'53 – K, ezévi jövedelem 16,519'75 – K = 18,056'28 – K. Összesen 1.434.314'28 K.

Eredménykimutatás az 1918. évről. Veszteség: Költségek 16,561121 K. Nyereség: múlt évi áthozat 1536'53 K, ez évi jövedelem 16,519'75 K – 18,056'28 K. Összesen 34,617 49 K. Nyereség: Áthozás a múlt évről 153653 K. Kamat 30,17210 K. Árammérő órák díja 2868' – K. Különféle bevételek 40'86 K. Összesen 34;617'49 K.

Balatonfüred, 1918. december 31.

Az igazgatóság: gróf Batthyány Lajos⁸ s. k., elnök, dr. Óvári Ferenc⁹ s. k., alelnök. dr. Bibó Károly¹⁰

s.k., Hertelendy Ferenc¹¹ s. k., Raichl Károly¹² s.k., gróf Zichy Béla¹³ s. k., gróf Széchenyi Aladár¹⁴ s. k., Kacsokovics Lajos¹⁵ s. k., K. Nagy Dezső¹⁶ s. k., dr. Goszthony Mihály¹⁷ s. k., Kolbenschlag Béla¹⁸ s. k.

Ezen mérleget és eredménykimutatást megvizsgáltuk és teljesen helyesen felállítottnak találtuk.

Balatonfüred, 1919. évi február hó.

A felügyelő bizottság: Horváth Mihály¹⁹ s. k., Vaszary Ernő²⁰ s. k., dr. Darányi Ferenc²¹ s. k., Gerber Henrik²² s. k., Molnár Antal²³ s. k.

Az Ujság. 1919. március 2. (53. sz.), 10. p.

A nagy közmunkák. ... Ugyancsak figyelemre méltó a társaságnak Zamárdi balatoni fürdő teljes kiépítése. Itt nagyarányú fásítással, fel töltéssel es mólók építésével alkotnák meg Balaton egyik legnagyobb fürdőhelyét. Ezzel kapcsolatban villamos vasutat is terveznek, mely kompon szállítatit át a tihanyi fokra, ahonnan a villamos vasút egész Balatonfüredig közlekednék.

Pesti Hírlap. 1919. március 5. (55. sz.), 2. p.

A Károlyi-párt szervezkedése. A függetlenségi Károlyi-párt vasárnap nemcsak Szegeden, Egerben és Debrecenben tartott nagygyűlést, hanem megalakította pártszervezetét Balatonfüreden, a Heves megyei Ludason, a Szolnok megyei Kenderesen. Újabbban a kőbányai függetlenségei és negyvennyolcas párt és a veszprémi köztársasági polgári párt jelentette be a Károlyi-párthoz való csatlakozását.

Pápa és Vidéke 1919. március 9. (10. sz.), 3. p.

Készüljünk a választásokra! A kormány a nemzetgyűlési képviselők választását elhatározta s le tárgyalta a belügyminiszter előterjesztését a választásokról s a kerületi beosztásáról. Az egész ország 48 nagy kerületre van felosztva s ez összesen 418 képviselőt küld el a parlamentbe. A mi kerületünk Veszprém vármegye (az enyingi járás kivételével), Győr megye és Zala megye balatonfüredi, tapolcai és sümegi járásai. A választási hivatal székhelye: Győr. A választókerületek átlag 7–10 képviselőt választanak. A megszállások miatt csak 28 kerületben lesz választás, tehát mindössze 236 képviselő foglal helyet a nemzetgyűlésben. A választásokat április 10 ére tűzik ki és 20 án már egybehívják a nemzetgyűlést. A mandátum 2 évre szól.

Közgazdasági Értesítő 1919. március 13. (11. sz.), 12. (424) p.

A kereskedelemügyi miniszter a háború folytán üzemüket, illetve üzletüket beszüntetni kényszerült

kisiparosok és kiskereskedők támogatására irányuló hitelakció kapcsán az azok részéről benyújtott kölcsönkérelmek elbírálására, illetve a kölcsönök megszavazására helyi bizottságokat állított fel a következő körzetekben: ... a balatonfüredi járás területére Balatonfüreden, ...

Pápai Közlöny 1919. március 16. (11. sz.), 3. p.

– A választókerületek beosztása. A március 5-én megjelent hivatalos lap közli az új néptörvényt a választókerületek beosztásáról. Az egész ország 48 választókerületre van beosztva. Győr és Veszprém megye egy kerületbe osztattak be, a választás központja Győr, itt számolják össze a szavazatokat. A győri kerülethez tartozik Győrmegye, Veszprém megye az enyingi járás kivételével és Zala megyéből a balatonfüredi, sümegi és tapolcai járások. – A győri kerület összesen tíz képviselőt választ. Veszprém megyéből az enyingi járás a székesfehérvári kerülethez tartozik az egész Fejér megyével és Pest megyéből a biai járással együtt, s ez a kerület összesen nyolc képviselőt választ.

Délmagyarország 1919. március 20. (65. sz.), 5. p.

– Nyaralási hivatal. Budapestről telefonálják: A meg nem szállott Magyarországon mindössze a Balaton vidéke, a Nagyvárad körüli fürdők és a Budapest körüli dunai fürdők állanak a nyaralás céljából rendelkezésre. Ezekben a helyeken egy külön erre a célra alakított nyaralási hivatal írja össze a férőhelyeket. A tervezet szerint egyedül álló egyének kizárólag üdülés céljából csupán 4 heti nyaralást engedélyeznek. Családoknak a gyermekek száma szerint és egészségi állapotukhoz képest 6–8 heti nyaralást engedélyeznek. A nyaralási hivatal központi szerve Budapesten van, de a saison megkezdésével három részre oszolva folytatná működését. Egy miniszteri biztosság Siófokon, egy Balatonfüreden és a harmadik Budapesten működne.' Ezek a kormánybiztosságok állapítanak meg a fürdőhelyek piacain és vendéglőiben a maximális árakat. A vendéglői és piaci árak körülbelül 20–30%-al lehetnek magasabbak, mint amilyenek a nyár folyamán a budapesti piaci és vendéglői árak lesznek.

Pesti Hírlap. 1919. március 26. (72. sz.), 7. p.

(A fürdőhelyek ellátásának biztosítása.) A közlelmiezési népbiztos a meg nem szállott területeken lévő fürdők ellátásának biztosítására i következőképpen intézkedett: A lisztet, cukrot és zsiradékot minden fürdővendégnek magával kell vinnie. ...

Ha valaki rajta kívül álló okokból a lisztet és cukrot meg nem kaphatná, úgy annak az illetékes hatóság a fürdőn tartózkodás idejére igényelhető liszt- és cukorjegyeket kiadja. ... Mivel a közlelmezési nehéz viszonyok mellett a fürdők ellátása csak minimális mértékben biztosítható, kívánatos, hogy a fürdővendégek az említett cikkeken kívül egyéb élelmiszereket is magukkal vigyenek. ... Ezek az intézkedések a következő fürdőkre vonatkoznak: Félixfürdő, Szentlászló-fürdő, Csíz, Párád, Gizellatelep, Sósfürdő, Balatonföldvár, Balatonlelle, Fonyód, Savanyúkút, Tarcsa, Balatonalmádi, Siófok, Balatonboglár, Balatonfüred, Hévíz és Keszthely.

Pesti Hirlap. 1919. április 9. (84. sz.), 11. p.

... Balatonfüreden pedig őrizetbe vették Lánczy Leót,²⁴ a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke vezérigazgatóját, akit szintén a fővárosba hoznak. ...

Magyar Közigazgatás. 1919. április 13. (15. sz.), 8. p.

A nyugdíjazás folytán megüresedett és kinevezés folytán betöltendő, évi 1000 K kezdő és korpótlék címen 6–6 évenként 100–100 koronával 1300 koronáig emelkedő fizetéssel, 240 K. lakbérrel, 30 K évi irodaáltalánnyal, 30 K évi szertár-bérrel, 1734 K 26 f. útiáltalány élvezetével és háborús segéllyel összekötött balatonfüredi útbiztosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Zalaegerszeg, 1919. április 2-án.

Alispán helyett: Bödy Zoltán²⁵, főjegyző.

Néptanítók Lapja. 1919. április 17. (15–16. sz.), 20. p.

A Tanácsköztársaság közoktatásügyi népbiztosa a háborúban elesett magyar; tanítók özvegyei és árvái részére a „Néptanítók Lapja” által gyűjtött összegből egyszer s mindenkorra segély címen az alább felsorolt összegeket utalta ki: ... 147. Kéry Jánosné²⁶ Balatonfüred 660 K[orona] ...

Vörös Zászló. 1919. április 26., 5. p.

Új lap indult meg április hó 20-án Balatonfüreden.²⁷

Népszava. 1919. május 28.

Ki tud róla? Schäffer Károly²⁸ zászlós segédtest a 314. h. gy.e.-ben²⁹, orosz fogságba került 1916. augusztus 31-én Volhyniában³⁰ Szelwov és Wojnin között. Aki tud róla, értesítse édesanyját özv. Schäffer Károlynét³¹ Balatonfüred, Erzsébet-szanatórium.

Népszava. 1919. június 3. (131. sz.), 10. p.

Elhunyt színházigazgató. Andorffy Péter³² nyugalmazott színházigazgató május 30-án Balatonfüreden váratlanul meghalt.

Népszava. 1919. június 12. (138. sz.), 5. p.

Balatonfüred járásból tilos élelmiszert kivinni. A balatonfüredi járási Munkástanács ezúton közli az elvtársakkal, hogy Balatonfüred járásból mindenféle élelmiszer kivitelét tiltotta.

Népszava. 1919. június 25. (149. sz.), 9. p.

Balatonfüreden Stein József³³ vezetése alatt álló filmszintársulat a vörös katonák özvegyei javára nívós előadási rendezett. Az est jövedelme 2331 korona volt. ...

Szelle Mihály³⁴ 31. hgye. 1914 novemberben orosz hadifogságba esett: utoljára Nadejdinskyből írt 1917-ben. Aki tud róla, értesítse Szelle Ferencet³⁵: Balatonfüred, Erzsébet-szanatórium.

Politikai Kiadás. 1919. július 12., 1. p.

A Magyar Távirati Iroda jelenti. A népjólétív közegészségügyi népbiztosság a közfclajdonbavett fürdesélyeken – Siófok, Balatonfüred, Keszthely, Hévíz, Párád, Tarcsa, Savanyúkút és Balf fürdők kivételével – szabad ü/aralas t engedélyez. A felsorolt fürdőhelyeken, való tartózkodáshoz azonban a népjóléti és közegészségügyi népbiztosság engedélye szükséges.

Hivatalos Közlöny. 1919. július 24. (31. sz.) 14. (276.) p.

Rendelkezési állományba helyezések és megbízások.

A közoktatásügyi népbiztos Nánay Sándor³⁶ iskolavezetőnek rendelkezési állományba helyezésével a balatonfüredi áll. pol. f. iskola vezetésével Szuhács János³⁷ ottani rendes tanítót (1919. július hó 17 – 126824) bízta meg.

A közoktatásügyi népbiztos Molnár Antal intézeti vezetőnek rendelkezési állományba helyezésével a balatonfüredi Erzsébet szeretetház vezetői teendőinek ellátásával ideiglenesen Farkas József³⁸ a balatonfüredi áll. polg. f. iskolához beosztott ungvári áll. polg. f. iskolai rendes tanítót (1919. július 17 – 126826) bízta meg.

Népszava. 1919. július 29. (178. sz.), 8. p.

Balatonfüreden e hó 23-án elcsereült női utazókosár gazdája még haladéktalanul jelentkezhet

fürdőmegbízottnál vagy Budapesten Petőfi-utca 4–6, III. em. 3. szám alatt.

Zalai Közlöny. 1919. augusztus 16. (20. sz.), 2. p.

A rend helyreállítása ... Számos kommunista agitátort letartóztattak. Székesfehérváron és Balatonfüreden teljes a rend. A veszprémi kommunisták lefegyverzése és a fegyverek beszédése úgyszólván befejeződött.

Budapesti Közlöny. 1919. szeptember 18. (113. sz., 4. p.)

Bérbeadó szálloda. A balatonfüredi fürdőtelepen levő >>Esterházy szálloda<< összes tartozékaival, valamint a hozzátartozó mintegy 30 magyar holdat kitevő kerttel, réttel, szántófölddel és szőlővel 1920. évi január hó 1-től kezdődő 3–6 évre bérbeadó. Akik a bérletet megszerezni óhajtják, 1919. évi október hó 15. napjáig adjanak be írásbeli ajánlatot dr. Debreczeni Sándor³⁹ uradalmi jogtanácsos irodájába (Budapest, IV. kerület, Kecskeméti-utca 2.)

Népszava. 1919. október 4. (193. sz.), 3. p.

[Részlet a Hayden Istvánnal⁴⁰ készített interjúból]

... Az őrzésekre bíztak egy éjjel 47 embert, akiket Veszprémből és Balatonfüredről hoztak.⁴¹ Ez augusztus vége felé volt. Az augusztus 26-áról 27-ére, szombatrol vasárnapra virradó éjszaka 2 órakor Freisberger százados⁴² azzal jött hozzám, hogy a foglyok közül 42-öt elvisz. ...

Az Est 1919. október 24. (90. sz.), 4. p.

A gyógyfürdők az állam kezén. A népegészségügyi minisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy a magyarországi gyógyfürdőket állami tulajdonba veszi, illetőleg megvásárolja. Miután végleges határainkat ez idő szerint még nem ismerjük, csak három nagyobb gyógyfürdő megvásárlásáról van szó és pedig: Párádról, Hévízről és Balatonfüredről. A kormánynak az a terve, hogy ezeket a gyógyfürdőket modernül felszereli.

Fővárosi Hirlap. 1919. november 12. (47. sz.), 4. p.

Balatonfüred gyógyfürdő-szanatóriuma egész télen nyitva van. Kitűnő vonatközlekedés. Elsőrangú ellátás. Zavartalan nyugalom. Szénsavas fürdők üzemben. Központi fűtés. Igazgató-főorvos: dr. Schmidt Ferenc⁴³. Felvilágosítást nyújt a menetjegyiroda (Vigadó-tér), az igazgatóság (Népszín-

ház utca 22.) és a fürdőigazgatóság Balatonfüreden.

Pesti Hirlap. 1919. november 21. (159. sz.), 8. p.

Mély fájdalommal tudatjuk, a legjobb férj és legjobb apa Löbl Mór⁴⁴ Balatonfüred-fürdőn f. hó 19-én éjjel bekövetkezett hirtelen halálát. Temetése f. hó 21-én lesz Balatonfüreden. Az elhunytat gyászolják: Neje: Löbl Mórné sz. Oblatt Teréz. Leányai: Sebőkné sz. Löbl Gizella és Batori Gézané sz. Löbl Szeréna. Veje: Batori Géza Unokája: Batori Miklós és dr. Vértes Józsefné sz. Sebők Erzsébet és nagyszámú rokonsága. Minden külön értesítés helyett.

Budapesti Hirlap. 1919. december 10. (135. sz., 4. p.)

... Surgoth Gyula⁴⁵ dr. táblabíró délután két órakor nyitotta meg a László (Löwy) Jenő⁴⁶ és társai elleni bűnügy főtargyalásának hatodik napját. A bíróság még pótlólag meghallgatott két tanút. Az első Szentiványi István⁴⁷ főhadnagy, a ki a kommunizmus alatt Balatonfüreden ellenforradalmat szervezett. Később azonban följelentették és ekkor Benyovszky⁴⁸ küldött ki két fehér érzelmű detektívet, a kik Benyovszky utasítására őt a szervezésben támogatják. Egyszer megjelent Balatonfüreden Benyovszky is, a kinek a mozgalommal kapcsolatos minden ügyben referált. Ugyanekkor a további mozgalom vezetésére és irányítására tanácsokat kapott tőle. A másik tanú Horváth Győző⁴⁹ százados, a kinek része volt a Nikolényi-féle ellenforradalmi akcióban. A mikor Stenczelt⁵⁰ és Nikolényit⁵¹ elfogták, akkor Benyovszky olyan jóindulatúan vezette rá nézve a nyomozást, hogy véleménye szerint Benyovszky kétségtelenül jó előre tudott az ellenforradalmi mozgalomról. ...

Budapesti Közlöny. 1919. december 13. (188. sz.), 15. p.

Faragó Adolf⁵² balatonfüredi nyomdáját a >>Balatonfüredi nyomda r.-t.<< megvette. Felhívatnak nevezett hitelezői, hogy követeléseiket legkésőbb f. é. december hó 15-ig a >>Balatonfüred és vidéke takarékpénztár<<-nél jelentsék be, mert azontúl támasztott követelések figyelembe nem vehetnek.

Uj Nemzedék. 1919. december 25. (74. sz.) 12. p.

Ki tud róla? Schäfer Károly zászlós 1916-ban eltűnt Volhyniában. Értesítések aggodó szüleihez Juranek Józsefné⁵³. Balatonfüred, Erzsébet szanatórium címre küldendők.

Jegyzetek:

1. Pragerhof = Pragersko – település Szlovéniában. 1845 után létesült. Szerepe 1859-ben nőtt meg, ugyanis itt épült meg a Déli Vasút egyik állomása, amely kiindulópont volt a vasúttársaság magyarországi fővonalának építésénél. A vasútállomás ma is fontos csomópont, ahol a Szlovén Vasutak gyorsvonatai, illetve a Horvátország és Ausztria között közlekedő nemzetközi vonatok is megállnak. A Budát Fiumével összekötő vasút tervét Széchenyi István, mint az első felelős magyar kormány közmunka- és közlekedésügyi minisztere 1848-ban az országgyűlés elé terjesztette, amely azt meg is szavazta. Teljes elkészüléséig 1873-ig kellett várni. A Pragerhof–Csáktornya–Murakeresztúr–Nagykanizsa vonal 1860-ban nyílt meg.
2. Szini Zoltán polgári iskolai tanár (Beregardó, 1891. augusztus 2. – Budapest, 1959. október 19.) A középiskolát 1907-ben fejezte be a debreceni Református Főgimnáziumban, 1908-tól a debreceni református tanítóképző intézet tanulója, 1911-ben végzett. 1913-ban Debrecenben volt rajztanár, az 1918–1919-es tanévben már Balatonfüreden tanított. 1923-ban a högyészi állami polgári fiú- és leányiskolához helyezték át, 1925-ben pedig Högyészről a kispesti állami polgári fiúiskolához.
3. Simon József polgári iskolai tanár. 1919 januárjában helyezték Balatonfüredre. A Tanácsköztársaság alatt tanterületi jegyző is volt. Az 1919–1920. tanévben már nem szerepel a balatonfüredi polgáris iskola tanárainak névsorában. További adat jelenleg nem áll rendelkezésre róla.
4. dr. Kuntzl [eredetileg: Kund] Ernő Sándor János Bernát ügyvéd (Mária Család pusztá, 1884. július 19. – Zirc, 1947. augusztus 16.) Első felesége Milleker Anna (Versec, 1890. december 12. – Zirc, 1938. szeptember 20.) volt, Milleker Lajos (? , 1867? – Szombathely, 1949. március 16.) vendéglős lánya, 1918 októberében kötöttek házasságot Balatonfüreden. További adat jelenleg nem áll rendelkezésre róla.
5. Eibenschütz Sándor postafőtiszt (Pápa, 1880. június 12. – Budapest, 1967. március 9.) 1919 novemberében kötött házasságot Weisz Hedviggel Balatonfüreden. 1934-ben a családnevét Erényire változtatta. Óbudán temették el. További adat jelenleg nem áll rendelkezésre róla.
6. Weisz Miksa kereskedő, szőlőbirtokos (Balatonfüred, 1860. május 19. – Balatonfüred, 1934. június 2.) 74 évesen hunyt el, a balatonfüredi Vázsonyi utcai izraelita temetőben nyugszik. Felesége a holocaust egyik füredi áldozata. További adat jelenleg nem áll rendelkezésre róla.
Weisz Hedvig (Balatonfüred, 1892. december 14. – Budapest, 1986. március 16.) Óbudán temették el. További adat jelenleg nem áll rendelkezésre róla.
7. Ady Endre költő (Érmindszent, 1877. november 22. – Budapest, 1919. január 27.) Jelenlegi ismereteink szerint először 1901 júliusában járt Füreden, amikor a budapesti Vígszínház és a nagyváradi Szigligeti színtársulat tagjai (25 fő) Füredre érkeztek, és a színpad épületében szálltak meg. Kíséretükben volt Ady Endre hírlapíró (ekkor a Nagyváradi Napló segédszerkesztője) is, aki még aznap visszautazott Nagyváradra. 1912. június 30-án kezelőorvosa és barátja, dr. Schmidt Ferenc, a szanatórium új igazgató-főorvosa meglátogatására, egy rövid kirándulás erejéig, ismét Füredre érkezett. 1917. május 10-én ennél hosszabb időt töltött itt, egészsége javulását remélve. Feleségével, Csinszkával érkezett, az Erzsébet-udvarban szálltak meg. Június 10-én utaztak el.
8. németújvári gróf Batthyány Lajos István (Egyed, 1860. július 27. – Polgárdi, 1951. december 27.) Középiskoláit Győrben végezte, a jogot Budapesten, Berlinben és Párizsban. Ezután külügyi szolgálatba lépett s rövid ideig attasé is volt. 1884-ben Győr vármegye főispánja, 1892-ben Fiume kormányzója lett. 1896-ban lemondott ez állásáról, s előbb Győr városa, majd 1901-ben Fiume választotta meg szabadelvű párti programmal képviselőjévé. 1905-ben és 1910-ben már, mint ellenzéki nyerte el a bodajki kerület mandátumát. 1910-ben nem sokkal megválasztása után lemondott mandátumáról, s a főrendiházban élénk részt vett a munkapárt elleni küzdelmekben. Visszavonulása után Polgárdiban élt.
9. dr. Ovári/Óvári [eredetileg: Oberle] Ferenc jogász (Veszprém, 1858. május 3. – Veszprém, 1938. március 11.) Középiskolai tanulmányait szülővárosában és Székesfehérvárott végezte, 1882-ben, a budapesti tudományegyetemen szerzett jogi diplomát. 1884-ben ügyvédi vizsgát tett, majd Veszprémben ügyvédi irodát nyitott. Törvényhatósági bizottsági tagként főként a közigazgatási viszonyok javítását és a tűzoltás ügyeinek szervezettebb kezelését szorgalmazta. 1887-től a veszprémi önkéntes tűzoltóegylet örökös főparancsnoka, az országos és a Vármegyei Tűzoltó Szövetség elnöke. 1892-ben szabadelvű programmal a nagyvázsonyi kerület országgyűlési képviselőjévé választották. Hat ciklusban a nagyvázsonyi, négyben pedig a veszprémi kerületet képviselte. 1904-ben megalapította a Balatoni Szövetséget, amelynek elnöke és közlönyének szerkesztője. Munkásságának eredménye a Veszprémi Színház és a Balatonalmádi-fürdő. Az országos politikától 1918-ban, az őszirózsás forradalom idején vonult vissza. 1927-től az országgyűlés Felsőházának tagja volt. Életében és közéleti tevékenységében kiemelt hely jutott a Balatonnak és Balatonalmádinak. 1909-ben Veszprém Város Díszpolgára kitüntetésben részesült. A veszprémi alsóvárosi temetőben (Mártírok útja) nyugszik. A Balatonalmádi-Öreg-hegy tetején található Óvári-kilátót is róla nevezték el. A Balatoni Korona elnevezésű

- készpénzt helyettesítő utalvány (helyi pénz) 5000-es címletét arcképe díszíti. 2018 márciusában Balatonalmádiban avatták fel mellszobrát.
10. dr. Bibó Károly Géza Veszprém vármegyei alispán (Felsőnyék–Belsőfürgedpuszta, 1866. december 13. – Veszprém, 1927. január 1.) Középiskoláit a budapesti II. kerületi kir. Katolikus Főgimnáziumban, jogi tanulmányait pedig a budapesti Királyi Magyar Tudományegyetemen végezte s ugyanitt szerzett jogi diplomát. Tanulmányainak befejezése után 1890. szeptember 5-én, mint közigazgatási gyakornok lépett Veszprém vármegye törvényhatóságának szolgálatába, s fokozatosan előlépve, 1915-ben vármegyei első főjegyzővé, 1917. szeptember 20-án a vármegye alispánjává választották. Az alispáni széket 1926. március 1-én hagyta el, amikor kérelmére nyugállományba helyezték. 1927. január 3-án temették el Veszprémben.
 11. vindornyalaki és hertelendi Hertelendy Ferenc Szerafin Mihály zalai főispán, országgyűlési képviselő (Lesencetomaj, 1859. szeptember 13. – Lesencetomaj, 1919. május 19.) A középiskolát Budapesten és Pozsonyban végezte el, államjogból Budapesten szerzett oklevelet. Tanulmányai befejeztével először katona lett, huszárfőhadnagyként szolgált. 21 éves korában apja halálát követően átvette a lesencetomaji birtok kezelését és irányítását. Nagyobb tanulmányúton ismerkedett a spanyol, a francia, az olasz és a német gazdasági élettel. 1884-től mérsékelt ellenzéki programmal országgyűlési képviselő lett a Somogy vármegyei marcali választókerület delegáltjaként. 1900-ban belépett a Szabadelvű Pártba és ennek jelöltjeként az időközi választáson a tapolcai választókerület képviselőjévé választották, az arácsi és füredi választók támogatásával. E tisztségét egészen 1903-as lemondásáig töltötte be. 1903 – 1905 között Zala vármegye főispánja, később az Osztrák-Magyar Bank főtanácsosa és a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének alelnöke, 1908 – 1910 között Temes vármegye főispánja, a Balatoni Szövetségnek alelnöke is volt. 1907. január 5-ével főrendiházi taggá nevezték ki. 1914-ben szolgálatai elismeréseképpen a Szent István-rend lovagkeresztjével tüntették ki. Igen tevékeny résztvevője volt a közigazgatási életnek. 1890-ben Tapolcán adta közre gazdasági könyvviteli zsebnaptárát. Az 1890-es évektől többször megfordult Balatonfüred-fürdőn: a Nagyvendéglőben és az Ipolyudvarban szállt meg. A proletárdiktatúra és a kommunizmus okozta izgalmak miatt lelki egyensúlyát elvesztette, felesége, fia, és gyóntatóapja jelenlétében vadászfegyverével agyonlőtte magát. 1919. május 21-én helyezték végső nyugalomra a lesencetomaji temetőben. 1927-ben a kormány özvegyének kegydíjat állapított meg. A Balatoni Szövetség még ebben az évben, október 9-én, bazaltból készült emlékművet avatott egykori alelnöke előtt tisztelegve Badacsonytomajon.
 12. Raichl Károly gépészmérnök, műszaki főtanácsos, miniszteri tanácsos (Adony, 1860. október 10. – Dunaföldvár, 1941. október 14.) 1941. október 16-án temették el Dunaföldváron. További adat jelenleg nem áll rendelkezésre róla.
 13. zichi és vásonkeői gróf Zichy Béla Adalbert János Nepomuk Ferenc Antal Pál Fidél Cyracus (Pozsony, 1851. augusztus 8. – Budapest, 1928. június 4.) Ifjú éveit Angliában és Franciaországban töltötte. Nevéhez fűződik, az ő nagyvonalú támogatásának is köszönhető a fonyódi fürdőtelep kiépülése 1894-től kezdődően. 1913-ban új vízvezeték- és villanyhálózatot építtetett ki, a nyaralók előtti területeket parkosította. A Béla-telep elnevezés az ő nevét őrzi. A világháború után a fővárosban élt. A farkasréti temetőben helyezték végső nyugalomra 1928. június 6-án.
 14. sárvár-felsővidéki gróf Széchényi Aladár Pál György Julián Mária (Bécs, 1862. február 15. – Budapest, 1936. május 11.) Tanulmányai egy részét Budapesten végezte, ugyanitt hallgatta a jogot. Majd önkéntes lett és a 10. számú huszárezred tartalékos hadnagyává nevezték ki. Az 1887. évi választáskor a nagyatádi kerületben (Somogy megye) szabadelvűpárti programmal képviselővé választott és az országgyűlés megnyitásakor mint korjegyző szerepelt. 1892-ben nem vállalt mandátumot, hanem gazdálkodott a család horvátországi és somogyi birtokain. 1896-ban Vágvecsén (Nyitra vármegye) választották meg szabadelvűpárti programmal. A véderő bizottság tagja volt, később pedig a balatoni halászati társulat elnöke. Az I. világháborúban, valamint az 1918-as októberi forradalmat követően a Tanácsköztársaság kikiáltásáig somogyi főispán volt. Mint élelmezési kormánybiztosnak hatáskörébe rendelték Baranya és Tolna vármegyéket is. A Balatoni Szövetségben is vezető szerepet vállalt. Monokon temették el, 1936. május 14-én.
 15. nemes daruvári Kacs Kovics Lajos Sándor jogász, alispán, felsőházi tag. (Kis Bendek*, 1861. március 18. – Kaposvár, 1944. január 31.) Középiskoláit Kaposváron és Székesfehérváron végezte, a jogot Budapesten. Somogy megye közigazgatásában szolgált, Tab és Csurgó főszolgabírájaként, majd 1907-től 1917-es nyugdíjazásáig alispán lett. A Tanácsköztársaság alatt többször letartóztatták. Érdemei elismerésül Horthy Miklós kormányzó gazdasági főtanácsossá nevezte ki. A kaposvári társadalmi és a vármegyei gazdasági élet fontos szereplője volt. Elnöke volt a Somogy megyei Gazdasági Egyesületnek, a Vöröskeresztgyűlésnek, igazgatósági tagja több HÉV R. T.-nak. Tátonpusztán híres mintagazdaságot alakított ki. Somogy vármegye megválasztotta felsőházi tagnak. *Több forrás Benedekpusztát adja meg születési helyeként. A keresztelési anyakönyvben Kis Bendek szerepel.

16. kaáli Nagy Dezső mérnök, miniszteri tanácsos (Kraszna, 1868. május 17. – Balatonújhely, 1940. március 22.) Régi nemesi családból származott, a nemesi címüket még a 15. században kapták. A budapesti műegyetemen 1896-ban szerzett oklevelet. Előbb az aradi folyam mérnöki, majd 1900 és 1908 között a székesfehérvári kultúr mérnöki hivatal munkatársa, végül a Sióbereki Társulat miniszteri biztosa mellé kirendelt munkavezető szakértőként dolgozott. 1908-ban a Földművelésügyi Minisztériumban kezdett dolgozni. 1912. január 1-jén megbízták a balatoni kikötők felügyeletével. Nevéhez fűződik az alsóörsi, a boglári, földvári, kenesei, lellei, szemesi, fonyódi, siófoki, tihanyi kikötők tervezése, építtetése, valamint az ezekhez kapcsolódó partrendezés. Balatonújhelyi kúriájában élt. Az arácsi első strandfürdő (mai Esterházy strand) nádfedeles épületét tervezte, amely 1925 – 1926-ban épült fel. A közhiedelemmel ellentétben az új balatonfüredi kikötő terveit nem ő készítette, de ő ismertette azokat a döntéshozatal előtti értekezleten, 1920-ban. 1933 márciusában nyugalomba vonult. 1935-ben az ő tervei alapján átépítették a Sió-zsilipet, és a hozzátartozó csatornárészt. Számos vízközmű-építési cikket, valamint a Balaton-rendezéssel kapcsolatos munkát írt és jelentett meg szakfolyóiratokban, ezeket és munkásságát nemzetközileg is elismerték. Siófokon, az újhelyi temetőben helyezték végső nyugalomra, eredeti sírja a Somogyi Temetkezési Intézet nyilvántartása szerint már nem látható. Siófokon utcát neveztek el róla. 2018. május 17-én új síremléket avattak tiszteletére.
17. gosztonyi és kövesszarvi dr. Goszthony Mihály Ferenc Ödön Károly ügyvéd, jogi író (Nagybajom, 1860. október 20. – Bárdudvarnok–Bárdibükk, 1952. szeptember 1.) A család Somogy megyében jelentős birtokkal rendelkezett az államosításig. Jelenleg nem rendelkezünk további adattal róla.
18. dr. Kolbenschlag Béla Pál jogász, zalai főispán (Balatonberény, 1865. január 22. – Budapest, 1934. május 22. *) Középiskolái végeztével Budapesten jogot hallgatott, majd megyei tisztviselő lett. 1894-től 1895-ig a pacsai járás szolgabírája, 1895 – 1903 között pedig a csáktornyai járásnak volt a főszolgabírája. 1907-ben a megye főjegyzője, majd 1917 közepén annak alispánja lett. E minőségében – eltekintve a Tanácsköztársaság alatti hivatalvesztésétől – 1922-ig állt a megyei közigazgatás élén. Kolbenschlag Béla alispánt hivatalos körútján Balatonfüreden érte a proletárdiktatúra kikiáltása. A megalakult megyei munkástanács táviratilag értesítette őt a szolgálati lakás elrekvirálásáról, így már nem tért vissza a megyeszékhelyre, hanem a fürdőhelyen maradt. 1920. január közepén ismét Balatonfüredre jött, ekkor Fazekas Vilmos⁵⁴ – a járási főszolgabírói hivatal írnoka – a Tanácsköztársaság alatti viselkedése miatt indított fegyelmi ügyének tárgyalására érkezett ide. 1922. március 22-én Zala vármegye főispánjává nevezték ki, de még az év végén, 1922. december 19-én, saját kérésére, nyugdíjazták. Utolsó éveit Budapesten és Balatonfüreden töltötte. A Korányi-klinikán hunyt el, 1934. június 25-én kísérték utolsó útjára a Farkasréti temetőben. *Az irodalom több eltérő dátumot ad meg halála időpontjaként. A halotti anyakönyvben május 22. szerepel.
19. Horváth Mihály – Valószínűleg dr. Horváth Mihály orvos, takarékpénztári igazgató és országgyűlési képviselőről (Kecskemét, 1859. június 26. – Kecskemét, 1937. március 16.) van szó. 1914-től a balatonfüredi fürdőbizottság ülésein is részt vett, mint a ház- és villatulajdonosok egyik képviselője. Feltehetően ő volt a tulajdonosa is a Táncsics Mihály u. 4. sz. alatti egykori Árpád-villának. (Lásd még: 97. sz. jegyzet.)
20. Vaszary Ernő erdőmérnök, fürdőigazgató (Kis Czenk, 1863. május 23. – Balatonfüred, 1950. január 29.) Vaszary Kolos⁵⁷ unokaöccse, Vaszary Gábor⁵⁸ nagyapja, s egyben nevelőapja, Keserü Béla⁵⁹ apósa. Előbb a Széchenyi családnál volt tisztartó, majd a pannonhalmi apátság ravazdi erdészetének vezetője. 1912-ben nevezték ki fürdőigazgatónak Balatonfüredre, 1918-ig vezette a fürdőt. Számos társadalmi egyesület tevékeny tagja, 1913-ban megalakítja a Kisfaludy társaskört, amelyet kisebb megszakításokkal 1939-ig vezet. 5 éven át tagja volt a Balatoni Szövetség igazgatói választmányának. Sírja a balatonfüredi Lóczy Lajos utcai Passuth László (katolikus) temetőben található.
21. dr. pusztaszentgyörgyi és tetétleni Darányi Ferenc jogász, kereskedelmi államtitkár (Kecskemét, 1878. február 3. – Budapest, 1948. január 8.) Jelenleg nem rendelkezünk további adattal róla.
22. Gerber Henrik banktisztviselő, magánhivatalnok Siófokon (Balatonkiliti, 1853. szeptember 30. – Budapest, 1921. június 24.) Jelenleg nem rendelkezünk további adattal róla.
23. Molnár Antal tanító, szeretetházi igazgató, takarékpénztári igazgató (Felsőöszkó, 1872. július 25.– Balatonfüred, 1945. augusztus 21.) Elemi és középiskolái után tanárképzőt végzett, előbb Kispesten volt tanító, majd Balatonfüredre nevezték ki. 1903-ig tanított, ekkor választották meg a balatonarácsi szeretetház igazgatójának. 1919-ben átmenetileg felfüggesztették vezetői pozíciójából. 1920-ig töltötte be ezt a tisztséget. Ekkor a Balatonfüred és Vidéke Takarékpénztárhoz ügyvezető igazgatónak hívták meg. Tagja volt az 1910 és 1925 között működő segélyező szövetkezet, a Bortermelő Rt., a Balatonfüredi Nyomda Rt. igazgatóságának. 1904 óta volt tagja a Zala vármegye törvényhatósági bizottságának. 1904-ben költözött véglegesen Füredre. A Jókai Mór utcában lakott. A Lóczy Lajos utcai Passuth László (katolikus) temetőben, a Molnár-Kanovics család sírboltjában nyugszik.
24. Láczy [1861-ig Lazarszfeld] Leó, báró, bankelnök (Pest, 1852. május 10. – Budapest, 1921. január 20.) 1916 júniusában a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank képviselőjében Balatonfüreden folytatott tárgyalásokat a

- gyógyfürdő megvásárlása ügyében.⁵⁵ 1916. november 6-án részt vett azon a megbeszélésen, amelyet a belügyminiszter hívott össze Balatonfüred fejlesztése tárgyában.⁵⁶ Neve szerepel a balatonfüredi Kerek templom falán levő emléktáblán. Síremléke a Kerepesi (Fiumei) úti Nemzeti Sírkertben látható.
25. dr. bödi Bödy Zoltán János jogász, Zala vármegye alispánja (Zalaegerszeg, 1873. február 13. – Keszthely, 1945. május 8.) özépiskolai tanulmányait Zalaegerszegen és Nagykanizsán végezte. Ezt követően a budapesti egyetem jogi karán szerzett diplomát. Egyévi önkéntes katonai szolgálatát 1896–97-ben a 38. gyalogezred kötelékében teljesítette, majd ezt követően ügyvédjelöltként kezdett el dolgozni Zalaegerszegen. 1907-től vármegyei tisztviselő: aljegyző; rövid ideig megbízott alispán; 1912-től 1917-ig Zala vármegye másodfőjegyzője, majd 1922-ig a vármegye főjegyzője lett. Hivatalát a Károlyi-kormány és a Tanácsköztársaság alatt is ellátta. 1922 és 1938 között a vármegye alispánja. Nevéhez fűződnek különböző útépitések, hidak létesítése, a vármegyei székház restaurálása, a letenyei, pacsai, keszthelyi, balatonfüredi és nagykanizsai járási székházak építése, a tisztviselői üdülőház létesítése és Balatonfüreden és Hévízen a telefonhálózat megépítése. 1938-ban nyugdíjba vonult.
26. Kéry/Kéri Jánosné Hill Katalin (Balatonfüred-fürdő, 1895. június 19. – Balatonfüred, 1960. január 6.) Csopakon kötött házasságot Kéri János szeretetházi tanítóval, aki az I. világháború egyik balatonfüredi hősi halottja. 1916 szeptemberében a vallás-és közoktatásügyi miniszter özvegye, Hill Katalin számára évi 60 Korona segély folyósítását rendelte el.
- Kéry [Kéri] János tanító, honvéd zászlós [hadnagy?] (Csopak, 1891. február 26. – Kárpátok, 1915. április 20. vagy 21.) 1910 áprilisában nevezték ki állami elemi iskolai rendes tanítónak, és szolgálatátelre családitanítói feladatok ellátására a Balaton-Füredi Erzsébet Szeretetházhoz helyezték, Balatonarácsra. 1912–1913-ban egyéves önkéntes katonai szolgálatot teljesített Nagykanizsán. 1914 júliusában a Balatonarácsról, a balatonfüredi szeretetházról áthelyezték Muracsányra, az ottani állami elemi iskolához. 1914 augusztusában kötött házasságot a Balatonfüred-fürdőn született Hill Katalinnal. A mozgósítást követően újra bevonult a veszprémi (31.) ezredhez. 1915 áprilisának közepén vitték a frontra, a Kárpátokba. Alig több mint egyhetes frontszolgálat után elesett. A „Magyar Pajzs” c. lap 1915. május 20-i számában az alábbi írt a haláláról: „Kéri János muracsányi tanító honvédhadnagy április 21-én a kárpáti harcban meghalt, s a csukaházi temetőben temették el”. (Elképzelhető, hogy posztumusz előléptették, de jelenleg erre vonatkozóan nem áll rendelkezésre hiteles adat.)
27. Balatonvidéki Vörös Ujság. 1919. április 20-án megjelent a balatonfüredi kiadású „Balatonvidéki Vörös Ujság”, „a Magyarországi Szocialista Párt Balatonfüreden és a járásban megalakult csoportjainak hivatalos lapja” első lapszáma. Ennek eredeti – jelenlegi ismereteink szerint a lap egyetlen fennmaradt – példányát a Városi Helytörténeti Gyűjtemény őrzi.⁶⁰ Nagy László 1957-ben megjelent, a veszprém megyei hírlapokról összeállított munkájában⁶¹ azt írta az újságról, hogy „Nincs meg egy könyvtárban sem.” Zákonyi Ferenc két helyen is hivatkozik rá és mindkétszer egyetlen megjelent lapszámról ír.⁶² Horváth Ferenc 1978-ban megjelent munkájában⁶³, azt írta, hogy a lap „közgyűjteményben nem található”, valamint azt is, hogy 1919. április 20. és augusztus 6. között jelent meg, tehát valószínűleg több szám is megjelent. [Az változat is elképzelhető, hogy Horváth Ferenc – jobb híján – feltételezte, hogy áprilistól augusztusig megjelent a lap.] Ára 30 fillér volt, elő lehetett rá fizetni: egy hónapra 2, negyedévre 6, fél évre 12, egész évre 24 Korona. Az első szám fejlece szerint minden csütörtökön és vasárnap jelent meg. Felelős szerkesztője Farkas József, a főmunkatársak Bárd Béla⁶⁴ és Somogyi Károly⁶⁵ voltak. A szerkesztőség és egyben kiadóhivatal a Marton Márton-féle házban⁶⁶ működő párttitkárságon volt. A 4 oldalas lap a füredi Balaton könyvnyomdában készült.
28. Schäfer/Schaffer Károly (? , 1895 körül? – ?, ?) tartalékos zászlós. Édesapját korán, 1900-ban elvesztette. A Balatonfüreden a Nagyvendéglő éttermét és a korábbi Milleker-féle kávéházat bérlő és működtető Juranek József feleségének (Schäfer Ilona) unokaöccse volt. Balatonfüreden, a mai Csók utcában laktak. A „Balatonfüred” c. újság (1923. október 20., 2. oldal) szerint Balatonfüredről vonult be Székesfehérvárra, a 17. h. gy.e.-hez 1915 májusában, majd ez év októberében áthelyezték a 314. h. gy.e.-hez, Csíkszeredára. 1916. január közepén egységével a volhíniai frontszakaszra került. Az egyik géppuskás egység parancsnoka volt, a lucki áttörést ő és egy másik tisztársa élte túl az ezred 83 tisztje közül. Később ezredsegédtiszt lett. 1916. augusztus 31-én orosz fogságba esett. A „Balatonfüred” c. újság által közöltekkel kapcsolatban sem a Hadtörténeti Levéltárban, sem annak bécsi kirendeltségében nem sikerült semmilyen adatot fellelni. Az 1917. és az 1918. évi ranglista szerint viszont még 1915. november 2-án a 17. h. gy. e. állományában volt, mint tartalékos zászlós. Özvegy édesanyja még 1928-ban is kerestette újságban, hirdetések segítségével. Neve szerepel a füredi hősi emlékművön Schäfer, továbbá a katolikus honvédek emléktábláján Schöffler névváltozatban.
29. 314. honvéd gyalogezred. A magyar királyi 70. honvéd gyaloghadosztályt 1915. szeptember 18-án alakították meg az úgynevezett erdélyi csendőrhadosztályból. (Ezt, mivel 1914 októberétől Erdélyben gyakorlatilag nem voltak csapatok, állították fel a román határon lévő megerősített csendőrörsökből, valamint az Erdély belsejében levő csendőrtartalékokból) 1916. június elején az orosz frontra szállították, ahol a 4. hadsereg kötelék-

- kébe került. November elején visszavezényelték az erdélyi frontra az 1. hadsereghez. 1918. június közepén az olasz hadszíntérre csoportosították át. Hadrendjét a 207. gyalogdandár (113., és 115. honvéd gyalogezred), a 208. gyalogdandár (33., és 314. gyalogezred) és a 70. tüzérdandár alkotta. Parancsnoka 1915. szeptember 18-tól Goldbach Antal⁶⁷ vezérőrnagy, 1916 augusztusától Sorsich Adalbert⁶⁸ gyalogsági tábornok, 1918 májusától Berzeviczy Béla⁶⁹ vezérőrnagy volt. Ennek alapján szintén megkérdőjelezhetők a „Balatonfüred” újság által írtak, miszerint már 1916. január közepén a frontra került.
30. Volhynia. A Volhínia néven ismert (az Észak-Galiciaként is emlegetett), a Pripjaty és a Nyugati-Bug folyók térségében fekvő történeti földrajzi terület az első világháború idején, 1915 nyarán, a gorlicei áttörést követően került a központi hatalmak ellenőrzése alá egészen a Styr folyóig. Innen 1916 nyarán az oroszok által megindított úgynevezett Bruszilov⁷⁰ offenzíva következtében a Stochod folyó mögé vonultak vissza az osztrák-magyar és német csapatok, és ott szilárdították meg a védelmet.
31. id. Schäfer Károlyné Hinterreiter Teréz (Pest [Józsefváros], 1872. október 12. – Polgárdi, 1934. február 4.). A Hinterreiter család tagjai Fejér megyében éltek, vélhetően emiatt is vonult be ifj. Schäfer Károly a fehérvári ezredhez. Édesanyja az 1920-as évek végéig Balatonfüreden élt, ekkor költözött a Fejér megyei településre testvéréhez, az ottani plébánoshoz.
32. Andorffy [eredetileg: Krúg] Péter Pál színész, rendező, színingazgató (Eger, 1856. január 10. – Balatonfüred, 1919. május 30.) Házasságon kívül született, anyja: Krúg Erzsébet. Lakóhelyük Eger Maklári városrészében, a 491. szám alatt volt. Elemi iskolai tanulmányait nem tudta befejezni, ezért anyja könyvkötőinasnak adta, onnét 15 éves korában megszökött, Szegedi Mihály⁷¹ színtársulatához csatlakozott, ahol a „Liliomfi” ifjú Schwartz-ának szerepében mutatkozott be. Szegedi társulatától megválva játszott Aradon, Debrecenben, Kolozsvárott, Szegeden, Pécsen, Kassán, Miskolcon, Kecskeméten, Szatmáron, Veszprémben és Balatonfüreden is. Eleinte Szegszárdi / Szekszárdi néven drámai szerepeket játszott, majd komikus-, operett- és karakter-szerepekben aratta sikereit. 1874 októberében a miskolci színtársulat szerződött tagjai között volt Szekszárdi Péter segédszínész. 1881 júliusában előbb Veszprémben, majd július 10. körül Gerőfy Andor⁷² színtársulatának tagjaként Füreden lépett fel, Szegszárdi Péter művésznévén. 1883. június 23-án, Kecskeméten, a színikör megnyitására Andorfi (Szekszárdi) Péter néven, mint a népszínház tagja szerepelt. 1885 júliusában már újra Gerőfy színtársulatának tagja Andorffy Péter néven, és ekkortól már csak ezt a nevet használta. Pályafutásának 30 éves jubileumát Kassán ünnepelte 1901-ben. 1912-ben vonult vissza. Korai magyar némafilmekben is szerepeket vállalt. Játszotta 1915-ben Gonosz Pista szerepét Tóth Ede⁷³ „A falu rossza” című népszínművéből Pásztory M. Miklós⁷⁴ által rendezett azonos című filmben, és 1918-ban Hilmer gyáros szerepét a Deésy Alfréd⁷⁵ rendezésében készült „Casanova” című produkcióban. Valószínűleg gyógykezelésre érkezett a fővárosból balatoni fürdőhelyre, ahol az Erzsébet szanatóriumban meghalt.
33. Stein József berlini rendező – A „Star” filmgyárnál dolgozott már 1918-ban is. A Színházi Élet 1919. október 5 – 11. (39 – 40. sz.), 46. oldalán a következőt írták: „*Három új Star-darab. A Star-filmgyár pasaréti műtermében élénk munka folyik a vállalat három rendezője: Deésy Alfréd, Balogh Béla⁷⁶ és Stein József vezetésével. Alig készültek el a legújabb nagy darabok, máris befejezésükhez közelednek azok a darabok is, amelyek ez év vége felé fognak megjelenni. Így munkában állnak a következő filmek: >>A becsstelen<<, filmre írta Pakots József⁷⁷, rendezi Deésy Alfréd. A főszerepeket játsszák: Hollay Kamilla⁷⁸, Tanay Frigyes⁷⁹, Szerémi Zoltán⁸⁰, Vendrey Gusztáv⁸¹ és Margittay Gyula⁸². A második film címe >>,Isten hozzád szerelem<<; filmre dolgozta Falk Richárd⁸³, rendezi Deésy Alfréd. Főszereplők: Hollay Kamilla és Margittay Gyula, aki egy intrikus szerepet játszik a darabban. A harmadik filmnek >>Asszonybosszú<< a címe, szintén Falk Richárd írta filmre, rendezi pedig Balogh Béla. A női főszerepet Mattyasowszky Ilona⁸⁴ és Fái Flóra⁸⁵ játsszák, a férfiak közül Fenyő Emil⁸⁶ és Ihász Aladár⁸⁷ viszik a vezetőszerepeket.*” Szintén a Színházi Élet 1923. május 6 – 12. (19. sz.) 58. oldalán olvasható a következő: *A >>Szeszély<< Buenos-Ayresben <sic!>. Délamerika a filmek csodavilága, ott vannak azok a titokzatos filmvárosok, ahol a felülmúlhatatlan amerikai attrakciók készülnek. Ott él Chaplin⁸⁸, Fatty⁸⁹, oda utazott most Pola Negri⁹⁰ és Lubitsch⁹¹ és ott vannak mind a bálványok ... Képzeltető tehát, hogy mennyire elkényeztetett és fejlett Ízlésű a Buenos-ayresi mozi közönsége. Annál nagyobb sikere a magyar filmnek az a bemutató, amelyik március havában zajlott le az ottani Empire színházban, amikor is Forró Pálnak⁹² >>Szeszély<< című filmdrámáját pergették le. A regényei tárgyú filmet annak idején a Star filmgyár készítette és Stein József berlini rendező rendezte. A főszerepet, egy szenvedélyes, szeszélyes asszonyt Igalits Sandy⁹³ játszotta, akit azonban Délamerikában angol névre kereszteltek ét. A férfi főszerepet Fehér Gyula⁹⁴ játssza és az ő magyar cigány alakítása nagy feltűnést keltett a túlnyomórészt spanyol közönség között.*” Valószínűleg azonos azzal a Stein Józseffel, aki 1931-ben a készülő „Hyppolit” producere volt. („Budapesti Hirlap”. 1931. augusztus 6. (177. sz.), 10. oldal) Jelenleg nem rendelkezünk semmilyen további adattal róla.
34. Szelle Mihály cipész (Veszprém, 1895. szeptember 22. – Veszprém, 1967. március 26.) Csupakon élt, tagja volt a Csupaki Iparoskörnek. – A 31. honvéd gyalogezred veszprémi alakulat volt.

35. Szelle Ferenc magánhivatalnok (Veszprém, 1903. május 31. – Szombathely, 1962. március 4.) féltestvérek, apjuk Szelle Zsigmond (Veszprém, 1865. május 25. – Veszprém, 1943. január 25.) ekkor valószínűleg már a fürdőigazgatóság alkalmazottja volt. Szelle Ferenc később a Balatonfüredi Sport Clubnak alapító tagja lett, 1947-ben részt vett a gyógyhelyi bizottság újraalakításában. Több társadalmi szervezetnek is aktív résztvevője volt.
36. Nánay Gyula Geiza Viktor Sándor polgári iskolai igazgató (Újhodospuszta, 1864. február 22. – Balatonfüred, 1944. augusztus 30.) A balatonfüredi polgári fiúiskola igazgatója volt, 1921-es nyugdíjazásáig. A balatonfüredi római katolikus egyházközség világi elnöke volt. A füredi katolikus temetőben búcsúztatták.
37. Szuhács János polgári iskolai tanár, címzetes igazgató (Ratk, 1881. július 1. – Balatonfüred, 1951. január 16.) 1909-től 1943-ig tanított a balatonfüredi polgári iskolában. 1909-től 1914-ig felügyelő nevelő is volt a fiúinternátusban. 1919 júliusában a leváltott Nánay Sándor igazgató munkakörének ellátásával bízták. 1936-ban szakfelügyelői megbízást kapott. Helyettes igazgatói megbízatásai: 1921, 1925, 1938–39-ben, majd kinevezett igazgató 1939-től nyugdíjba vonulásáig, 1943-ig. Részt vett a balatonfüredi járás és a község kulturális és gazdasági életében. Számos közeleti tisztséget töltött be. 1927-től gondnoka lett az Országos Polgári Iskolai Tanár-egyesület Dulovits Árpád⁹⁵ üdülőjének. Ünnepek, avatások kitérő szónoka volt. Tanulmányúton járt Ausztriában, Svájcban, Horvátországban. Jelentős a szakirodalmi munkássága: a korabeli lapokban, valamint az iskola értesítőiben számos írása jelent meg. Füreden, a Bajcsy–Zsilinszky utcai református temetőben nyugszik.
38. Farkas József polgári iskolai tanár – 1913 novemberében nevezték ki Balatonfüredre. 1914 júliusának végén 30-i dátummal Ungvárra helyezték át, majd 1918-ban ismét – mint Ungvárról menekült tanár – Füredre került. 1919. július közepén „... *A közoktatásügyi népbiztos Molnár Antal intézeti vezetőnek rendelkezési állományba helyezésével a balatonfüredi Erzsébet szeretetház vezetői teendőinek ellátásával ideiglenesen Farkas József a balatonfüredi áll[ami]. polg[ári]. fiú[iskola]hoz beosztott ungvári áll. polg. f. iskolai rendes tanítót (1919. július 17 — 126826) bízta meg.*” A jelenleg rendelkezésre információk alapján valószínűsíthető, hogy Farkas Józsefet az ellene lefolytatott fegyelmi eljárás után elocsátották, illetve a pedagógusi pályáról eltávolították. Életrajzi adataira vonatkozóan jelenleg nem áll rendelkezésre információ.
39. dr. szigeti Debreczeni Sándor ügyvéd (Nagykároly, 1886. június 12. – Budapest, 1947. október 20.) – Valószínűleg róla van szó. Jelenleg nem áll rendelkezésre róla további információ.
40. Hayden István törzsrörmester. Saját bevallása szerint az I. világháborúban a 8-as honvédhuszároknál szolgált őrmesterként. A háború utolsó évében a katonai rendőrséghez került, a Keleti pályaudvarnál teljesített szolgálatot. A Károlyi-kormány alatt az államrendőrséghez vették fel, a bűnügyi nyomozóosztályhoz, mint detektívet. A proletárdiktatúra kikiáltásakor elbocsátották, ekkor először a Vörös Őrségnél ajánlotta fel szolgálatait, de amikor igényt tartott munkájára, akkor inkább Siófokra utazott, és ott bújkált, mintegy 4 hónapig. A nemzeti hadsereg megjelenésekor azonnal jelentkezett, végül a siófoki fogda fogláraként a rendőrséghez osztották be. Az itt tapasztalt hatására két hónap után először egészségügyi okokra hivatkozva kérte felmentését a szolgálat alól, ekkor azonban Feiszberger Gyula százados lertartóztatta. Attól tartva, hogy mint tanút, el akarják hallgattatni, megszökött, Budapestre ment, ahol a Népszavának mindent elmondott. Hayden beszámolóját maga később Prónay Pál⁹⁶ is megerősítette emlékirataiban. A Népszavában megjelentek nemzetközi felháborodást keltettek. Az Amerikai Egyesült Államok egy ezredet küldött Magyarországra a siófoki ügy kivizsgálására, aki természetesen nem talált semmi kirívót. (Állítólag a fővárosi zsidók beszéltek rá, tussolja el, annyira féltek attól, hogy Horthyék emiatt rajtuk állnak bosszút.) Valószínűleg a Népszavában megjelentek is hozzájárultak ahhoz, hogy 1920 elején a tiszti különítményesek a lap több munkatársát is meggyilkolták. Nem mellesleg: maga Horthy készítette őket erre, annyira felbőszült az újságban megjelentek miatt. Jelenleg nem áll rendelkezésre róla további információ.
41. A kommün bukása után összefogdoszták és Siófokra szállították azokat, akik a Tanácsköztársaság alatt Füreden exponáltak magukat. Közülük Illés József⁹⁷ – a rendelkezésre álló információ szerint – Siófokon behalt a valatásba. A többieket – Csizmazia Darab József⁹⁸, Langer István⁹⁹ füredi főszolgabíró, Luttor Ferenc¹⁰⁰ füredi plébános kérésére – elengedték. A nemzeti hadsereg első egységei már augusztus 6-án megjelentek Siófokon. Deák István (Siófok) közlése szerint a Veszprém megyében összefogdosztak Siófokra szállításával kapcsolatban két verzió ismeretes. Az egyik változat szerint ez a Helka csavargózóssal történt, a másik szerint uszályokat használtak erre a célra. Deák István a Helkát tartja valószínűbbnek, mivel ezen a foglyok őrzése (és a szökésük megakadályozása) egyszerűbb volt, mint a nyitott, alacsony oldalfalú uszályok esetében. Illés Józsefet valószínűleg a Veszprém megyeiekkel együtt Siófokon a Vasady–Deutsch-féle gabonarakárba (ma: Fő utca 180.) vihették, ahol a kihallgatása során életét veszítette. 1947-ben, a siófoki Csicsali-kanyarban feltárt tömegsírban talált maradványok exhumálása után a következőket tudták azonosítani az 1919. augusztus 27-én (vagy még 25-én) kivégzettek – a siófoki Halász Lajos kivételével mind Veszprém megyeiek voltak – közül: Amrein Kálmán, Bajor István, Bogdán Kálmán, Cserényi László, Erhardt József (Devecser), Göndöcs József, Halász Lajos (Siófok) Herke János, Hitter Kálmán, Illikman Lajos, Király Lajos, Kisfaludi Gyula (Balatonalmádi), Komlós Ernő, Krammer Béla, Krammer Ede, Krammer Viktor, Krausz Lajos, Májer Gyula, Oravec József,

Pap Gábor, Pap József, Plank István, Próder László, Rimpek Lajos, Roland Ferenc, dr. Sági Ede, Sági József, Schneider József, Schwarcz Gyula Simon Antal, Simon Benő, Simon József, Stumpfauzer János, Süle Béla, Szabó János, Szigeti József, Szlanovits János, Tamásovics Sándor (Veszprém), Varga Lajos, Zazvonic János (Veszprém). [Deák István (Siófok) adatközlése alapján.]

42. Freisberger százados – Az irodalom egy része Freissberger/Freisberger [1934-től Szentkuthy] Gyula Adalbert Károly századossal azonosítja (Nagy Báb, 1886. április 26. – ?, ?). Az 1920-as évek második felében nyugdíjazták, majd az 1930-as évek második felében nyugállományú őrnaggyá léptették elő. 1947 után (feltehetően a róla szóló, leleplezőnek szánt újságcikk nyomán) őrizetbe vették, a népbíróóság először 7 év fegyházra ítélte, vélhetően a siófoki események miatt, majd másodfokon felmentették. Mindenesetre az a tény, hogy 1920-as házasságkötésekor Freisberger Gyula százados lakóhelye a budai „Vár, Királyi Palota”, arra enged következtetni, hogy akkor Horthy Miklós közvetlen környezetéhez tartozhatott. Az irodalom másik része azt írja, hogy a Sopron vármegyei Fülesen (Nikitsch, Burgenland) született személyről van szó, aki később Somogyvárra változtatta meg családi nevét. A szóban forgó településen valóban született egy Freissberger Gyula, 1895. április 21-én, aki 1929-ben, már budapesti lakosként változtatta meg a családnevét Somogyvárra, ekkor avatták vitézzé is. 1895-ös születését figyelembe véve nem túl valószínű, hogy 1919-ben, 24 évesen már századosi rangot ért volna el, valamint 1921-es, budapesti házasságkötésekor foglalkozása: „*hírlapíró*”. (A világháború befejezésekor tartalékos főhadnagy volt.) A két világháború között több könyve jelent meg. 1935-ben és 1939-ben a csornai kerület országgyűlési képviselője lett. Budapesten hunyt el, 1953. február 12-én. Volt azonban egy testvére, aki a katonatiszti pályára lépett. Freissberger Vilmos Frigyes Győző (Csömör, 1883. április 5. – Székesfehérvár, 1949. augusztus 11.). 1919-es budapesti házasságkötésének bejegyzése szerint „*vegyész*”, illetve „*százados*” volt. Akár ő is lehetett a Siófokon a Prónay-különítmény egyik egységparancsnoka, bár annak alapján, hogy az 1919. május közepi házasságkötésekor budapesti lakos volt, vannak kételeyeim ezt illetően. 1924-ben változtatta meg a családnevét vitéz Somogyvárra. Vélhetően a névváltoztatása is a vitézzé avatásához kapcsolódik. 1925-ben már alezredes, ezredesi rangfokozatban nyugdíjazták.
43. dr. Schmidt Ferenc orvos, fűrdőigazgató főorvos (Zalaegerszeg, 1881. január 21. – San Diego, 1958. július 29.) Orvosi tanulmányait a budapesti és a grazi egyetemen végezte. Katonaorvosként dolgozott 1915-ig, és mint törzsorvos vonult nyugdíjba. Közben 1912-ben a tihanyi főapát kinevezte a balatonfüredi szanatórium igazgató főorvosának. 1949-ig töltötte be ezt az állást. 1954-ig magánorvosként működött tovább Balatonfüreden. 1922-ben a budapesti egyetem orvosi karán orvos-tanári képesítést szerzett. Az Orvosi Hetilapban 1929–1940 között számos cikke jelent meg. Cséplő Ernő halála után 1938-tól a Balatoni Szövetség társelnöke lett. Gyermekéhez vándorolt ki Amerikába, és San Diegoban halt meg. Ady Endre orvosa (1917) és jó barátja volt. 1926-ban gyógyította Rabindranath Tagore Nobel-díjas költőt, kivel haláláig kapcsolatban állt. A balatonfüredi szív-szanatóriumi kezelések hírnevének egyik megalapozója.
44. Löbl Mór veszprémi fűszerkereskedő, majd füredi szállodatulajdonos (? , 1852.? – Balatonfüred, 1919. november 19.) Az 1910-es évek elején szerezte meg a szállodaként üzemelő fűrdőtelepi Fülöp- (vagy posta-) házat, amelyet valószínűleg a felesége után, Terézia udvarnak nevezett el. 1919-től 1924-ig özvegye, majd azt követően vejük, Wéber Albert vezette a szállodát, 1937-ben elváltak, 1940-ig Löbl Gizella vezette a szállodát. 1940-ben az épület tulajdonosa már az unoka, Vértes Józsefné Sebők Erzsébet volt.
- Löbl Mórné Oblatt Teréz (? , 1859? – Balatonfüred, 1938. június 28.)
 Bátor [1882-ig Braun] Géza mészáros (Pest, 1869. október 21. – Rákosszentmihály (Budapest), 1927. február 25.)
 Bátor Gézáné Löbl Szeréna ([Nemes]Vámos, 1879. március 2. – Budapest, 1939. február 9.)
 Bátor Miklós (Budapest, 1901. december 26. – ?, ?)
 Sebők Gyuláné Löbl Gizella (Veszprém, 1876. április 2. – ?, ?) Első férjétől elvált, 1924-ben új házasságot kötött Wéber Alberttel. 1937-ben második férjétől is elvált.
 Vértes (1907-ig Valdmann/Waldmann) József ügyvéd (Gyöngyös, 1889. augusztus 4. – Budapest, 1941. október 25.)
 Vértes Józsefné Sebők Erzsébet (? , 1896. február 1. – ?, ?)
 Wéber Albert százados (Fehértemplom, 1886. május 22. – ?, ?)
45. dr. Surgoth Gyula János táblabíró. (Dunaföldvár, 1874. augusztus 18. – ?, 1940. február 23. előtt néhány nappal) A középiskolát Budapesten és Sopronban az evangélikus főgimnáziumban végezte, jogi tanulmányait pedig a debreceni jogakadémián. A budapesti törvényszéken kezdte bírói pályáját, később mint ügyész dolgozott Szolnokon, majd a budapesti törvényszék tanácselnöke volt. A világháború idején ítélőtáblái bíró lett. A háború utáni időben már csak rövid ideig maradt a bírói pályán, de a Tanácsköztársaság bukása után hírhedté vált a kommün alatt szerepet vállalók ellen hozott rendkívül szigorú ítéleteiről. Ő volt a kommunista bűnösök felett ítélező büntetőtörvényszéki „gyorsított” tanács elnöke. Ő vezette Korvin–Klein Ottó és társainak tárgyalását is. Hivatalosan „*László Jenő és társai bűnügye*”-ként tartja számon a budapesti törvényszék. Valamennyi vádlottat halálra ítélték és kivégezték. 1921-es nyugdíjaztatása után Budapesten ügyvédi gya-

- korlatot folytatott. 1923-ban Horthy Miklós kormányfőtanácsossá nevezte ki. 1935-ben a kormánypart jelöltjeként Tatabánya képviselőjeként a parlamentbe is bekerült. 1938. végén több képviselőtársával együtt kilépett a kormánypartból.
46. dr. László [1891-ig Löwy] Jenő ügyvéd, politikus, a Tanácsköztársaság alatt a Budapesti Forradalmi Törvényszék politikai biztosa (Szatmárnémeti, 1878. március 5. – Budapest, 1919. december 29.) Érettségijét követően Budapestre költözött, hogy jogt tanuljon. 1906-ban lett ügyvéd. Ügyvédi pályafutása alatt állandó védőként működött közre a választójogi harc során letartóztatott és bíróság elé állított szocialisták ügyeiben. A Tanácsköztársaság idején minden eszközzel fellépett az ellenforradalmárnak minősített emberek ellen. A bukás után letartóztatták, a dr. Surgoth Gyula vezette bírói tanács társaival együtt gyorsított eljárásban halálra ítélte és kivégezték.
47. vitéz nemes sepsziszentiványi Szent-Iványi István Oszkár Andor Dezső honvéd főhadnagy (Sopron, 1892. augusztus 14. – Budapest?, 1972. február 22.?) 1913-ban végzett a Ludovika Akadémián. A balatonfüredi szervezkedéssel kapcsolatban jelenleg nem áll rendelkezésre hitelt érdemlő információ. 1933-ban honvéd százados, 1940-ben alezredes, 1942-ben ezredes volt.
48. Benyovszky Károly Ferenc rendőrnagy, detektívfőnök-helyettes, író, újságíró. (Pozsony, 1886. július 4. – Bad Ischl, 1962. január 6.) Apja, Benyovszky Ferenc fényképész volt. 1913-ban Benyovszky Károly Ferenc már Budapesten élt, rendőrhivatalnok volt. A Tanácsköztársaság alatt Korvin (Klein) Ottó¹⁰¹ egyik helyettese lett. A dr. Surgoth Gyula vezette bírói tanács – a Stenczel – Nikolényi ügy miatt – 6 évre ítélte, amiből 4 évet a váci fegyházban töltött le. 1926-ban felmentették a vádak alól. Szabadulása után visszaköltözött Pozsonyba. A Magyar Életrajzi Lexikon szerint 1916 és 1928 között a Pressburger Zeitung munkatársa volt. 1928-tól a pozsonyi Magyar Újság, majd a Grenzboten szerkesztője. Főleg színház-, zene- és helytörténettel foglalkozott.
49. vitéz Horváth Győző Tibor honvéd százados. (Szeged, 1889. március 1. – ?, ?) A Ludovika Akadémia 1905/1908-as évfolyamában végzett. Az 1919 májusában leleplezett ellenforradalmi szervezkedés egyik vezetője. A Tanácsköztársaság bukását vizsgálati fogságban, illetve a rabkórházban érte meg. 1927-ben őrnagy, 1938-ban ezredes, 1940. augusztus 1-jétől tábornok volt. 1942-ben nyugállományba helyezték.
50. dr. Stenczel [Stentzel] János* ügyvéd (Erdély, 1885. március 13. – Budapest, 1919. április 23.) Budapesten 1919 áprilisában a proletárdiktatúra megdöntésére egy ellenforradalmi szervezet létesült, melynek tagjai voltak dr. Stenczel János ügyvéd és Nikolényi Dezső rendőr-segédfogalmazó is. A szervezkedés kitudódott, a benne résztvevőket (9 személyt) április 15-én letartóztatták. A budapesti forradalmi törvényszék Stenczelt és társait egy kivételével 1919. április 22-én halálra ítélte, és ezt az ítéletet a forradalmi kormányzótanács Stenczelre és Nikolényire nézve jóváhagyta. Dr. Stenczel Jánost és Nikolényi Dezsőt az ugyanakkor – a más ügyből kifolyólag – halálra ítélt Várkonyi Bálint dömsödi malomtulajdonossal együtt az V. kerületi Markóutcai reáliskola udvarán másnap hajnalban agyonlőtték. Földi maradványait 1929-ben exhumálták, és a Kerepesi (Fiumei) úti Nemzeti Sírkertben, díszsírhelyen újratemették. A 26/1-es parcellában álló síremlékéről az eredeti feliratot 1945 után eltávolították. *Néhány irodalomban Stenczel Vilmos ügyvéd néven szerepel.
51. Nikolényi Dezső József államrendőrségi segédfogalmazó (Budapest, 1897. április 27. – Budapest, 1919. április 23.) U. a. – Földi maradványait 1929-ben exhumálták, és a Kerepesi (Fiumei) úti Nemzeti Sírkertben, a főváros által adományozott díszsírhelyen újratemették.
52. Faragó [1911-ig Fränkl] Adolf nyomdász (Rózsashegy, 1872. november 30. – Budapest, 1942. július 29.) 1903-ban még Rákospalotán betűszedő, 1908-ban még szintén az, a Terézvárosban. 1911 júniusától¹⁰ működött az általa alapított balatonfüredi Balaton Könyvnyomda. Itt készült az 1912. április 21-étől 1915. január 31-ig megjelent „Balatonfüredi Hirlap” c. hetilap. 1912 áprilisában átvette a Magyar – Francia Biztosító RT. balatonfüredi képviselőjét is. 1914. december elején a nyomda és a papírkereskedési üzlet a tűzoltószertár épületébe költözött. 1915. február 1-jével Faragó átmenetileg felfüggesztette a „Balatonfüredi Hirlap” megjelentetését, de terveivel ellentétben később sem tudta újraindítani a lapot. Zákonyi Ferenc szerint 1920. január 20-án 100 000 korona alaptőkével létrehozták a Balatonfüredi Nyomda RT.-t, részvényesei füredi és környékbeli gazdák és értelmiségiek voltak. Ennek némileg ellenmond az, hogy Faragó Adolftól a nyomdát a Balatonfüredi Nyomda RT. már 1919 novemberében, vagy 1919. december elején megvásárolta, tehát ekkor már valószínűleg megalapították a részvénytársaságot is. (Zákonyi Ferenc szerint 1920. január 20-án alakult meg. Szintén ellentmond Zákonyi Ferenc vélekedésének az is, hogy a „Balatonfüred” legelső, 1920. január 4-én megjelent száma szerint a lapot már a „Balatonfüredi Nyomdarészvénytársaság” nyomta.) Faragó Adolf az 1920-as években papír-, játék- és dízműáru-kereskedéssel foglalkozott. 1929-ben csődbe ment, a csődeljárási kényszeregyezséget 1930 májusában hagyta jóvá a veszprémi törvényszék. Valószínűleg ezt követően elköltöztek Füredről. Budapesten, a Kozma utcai izraelita temetőben nyugszik. További információ jelenleg nem áll rendelkezésre róla.
53. Juranek Józsefné Schäfer Ilona Aurélia (Budapest, 1873. március 8. – Balatonfüred, 1957. február 11.) Schäfer Károly nagynénje. Füreden a Mészöly Gyula utcában volt (ma: Csók u.) volt a házuk. A füredi plébánia templom egyik színes üveglakát ő adományozta.

- Juranek József Frigyes kocsmáros, vendéglős (Pest [Belváros], 1858. február 5. – Balatonfüred, 1917. május 10.) 1888-ban a VII., később a VI. kerületben kocsmáros. 1903-ban a Schäfer Ilona nevére bejegyzett budapesti IV. kerületi és a margitszigeti vendéglátó vállalkozás cégvezetője. 1905-ös házasságkötésüket követően valószínűleg társtulajdonos lett. A cégnél még társtulajdonos lett felesége unokaöccse, Schäfer Károly is. 1911 végén, 1912 elején eladták a margitszigeti étterem és kávéház bérleti jogát. Valószínűleg rövid ideig Székesfehérváron is működött. 1914. május 1-jétől átvette a korábban Milleker Lajos által üzemeltetett Nagyvendéglő kávézójának és étterem működtetését. Ebben szintén társtulajdonos volt Schäfer Károly. Halála után feltehetően felesége vitte tovább a vállalkozást. Mindketten az arácsi Passuth László (korábban arácsi II. sz. katolikus) temetőben nyugszanak. (I. parcella, 4. sor, 1–2. sírhely) A síremlék érdekessége, hogy azt díszítő színes üvegablakot valószínűleg Palka József¹⁰² készítette.
54. Fazekas Vilmos (Rimaszombat, 1881. május 16. – Budapest, 1958. november 17.) 1903-ban Nován volt járási írnok. 1907 decemberében a balatonfüredi járás írnokává nevezte ki a zalai főispán. 1908-tól 1918-ig ipartestületi jegyző, 1914-ben a helyi Vöröskereszt-fiók egyik vezetője és gondnoka. Helyi tűzoltóparancsnok. 1919-es szerepvállalása (a járási direktorium elnöke volt) miatt a Tanácsköztársaság bukása után eljárás folyt ellene, majd elbocsátották. Az 1930-as években valószínűleg Felsőörsön élt, később Balatonboglárra költözött, ott élt haláláig.
55. „Pesti Hírlap” 1916. június 6., 14. oldal.
56. „Világ” 1916. november 9., 12. oldal.
57. Vaszary Kolos Ferenc (Keszthely, 1832. február 12. – Balatonfüred, 1915. szeptember 3.) 1847-ben lett tagja a Szent Benedek rendnek. Több helyen tanított, 1885-től pannonhalmi főapát, 1891-től hercegrímás, esztergomi érsek, 1893-tól bíboros. Esztergomi tanárként járt először Balatonfüreden. Pannonhalmi főapátként sokat tett a fürdőért. Jósága és jótékonykodása legendás volt. Még főapátként kezdte tervezettni a füredi nyaralóját, amelyet aztán 1892 augusztusában vett birtokba. 1898-ban Balatonfüred község díszpolgárrá választotta. 1913-ban lemondott egyházi hivatalairól, és a füredi nyaralóba vonult vissza. Nyaralója később honvédtiszti üdülő lett, jelenleg Vaszary Villa Galéria elnevezéssel kiállítóhely.
58. Vaszary [1943-ig Krisán] Gábor (Budapest, 1931. október 23. [25.?] – Budapest, 1952. október 10.) Vaszary Ernő fürdőigazgató unokája, és egyben nevelt fia. Apja, Krisán Traján halála után nagyapja őt és testvérét 1943-ban örökbe fogadta. Budapesten a bencés gimnázium (később Fazekas Mihály gimnázium) tanulója, de a nyarakat Balatonfüreden töltötte. Érettségi után nem volt lehetősége a továbbtanulásra, segédmunkásként dolgozott. 1951 májusában a tanulás reményében néhány társával nyugatra szökött. Münchenben szervezték és visszaküldték őket Magyarországra. Hamarosan újra Ausztriába mentek, ahol az osztrák csendőrség elfogta és az ottani szovjet megszállóknak átadta őket, akikről az ÁVH-hoz kerültek. Kémkedés és fegyveres összeesküvés vádjával halálra ítélték. A II. kerületi, Fő utcai börtönben hunyt el. Sírja ismeretlen helyen van. Balatonfüreden 1993-tól emléktábla őrzi emlékét, valamint a településen utcát neveztek el róla.
59. dr. Keserü Béla orvos (Fokszabadi-Gamászapusza, 1900. január 20. – Balatonfüred, 1960. május 2.) A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemet 1923-ban fejezte be. A diploma megszerzése után, 1923-tól 1928-ig a Budapesti I. sz. Női Klinikán gyakorló orvosként dolgozott. 1929. január 1-jén került Balatonfüredre. Járási tisztifő-orvosként kezdte tevékenységét. Főállása mellett más munkaköröket is ellátott: a Balatonfüredi Szívkórházban a nőgyógyászati szakrendelést vezette 1949-től haláláig. A BM balatonfüredi üdülőjében 1948-tól haláláig látta el a szakorvosi feladatokat. A MÁV-nál pályaeorvosként 1936-tól szintén haláláig dolgozott, sokszor embert próbáló körülmények között. 1937-től itt már az üdültetés orvosi teendőit is ellátta. Vaszary Ernő fürdőigazgató lányát vette feleségül. 1938-ban nyitotta meg saját rendelőjét a Petőfi Sándor utcában épült „Keserü házban”. A rendelő az akkor legmodernebb műszerekkel volt felszerelve. Számtalanszor télen, csikorgó hidegben vagy jeges esőben, lovas kocsival vagy vasúti kézihajtányon kellett kilométereket utaznia a környékbeli falvakba, ahol még nem volt szakorvos. A II. világháborúban háza kórház és védettséget jelentő hely volt sok füredi család számára. A háború utáni időszak sem hozott számára megnyugvást. 1956 előtt többször hurcolták el, sokszor rendelés közben az ÁVO-sok. A háború alatt szerzett szívbjaja – katonaeorvos is volt – okozta a halálát. A Lóczy Lajos utcai Passuth László (katolikus) temetőben nyugszik.
60. Az 1980-as évek közepén felbukkant egyetlen fennmaradt példányról Elek Miklós balatonfüredi lakos kapott először csak másolatot Kiss Miklós csopaki lakostól, majd hamarosan ajándékba megkapta az eredetét is. Ezt követően Danóczy Balázs (Szekszárd, 1943. szeptember 13. – Veszprém, 1990. március 18.), aki a veszprémi Pannon Nyomda igazgatója volt 1977-től, kapott róla másolatot, amit szakdolgozatában fel is használt. Az 1990-es éveken az Országos Széchenyi Könyvtárnak készült róla egy másolat, majd az 1993-ban létrehozott Balatonfüredi Városi Helytörténeti Gyűjteménynek. Egy további másolat készült a csopaki Polgármesteri Hivatal kérésére is. 2001-et követően került Elek Miklóstól a Városi Helytörténeti Gyűjtemény tulajdonába – ajándékozás révén – az eredeti példány, amit néhány éve pályázati pénzből sikerült restauráltatni.
61. „A Veszprém megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája 1820 – 1956.” Veszprém, 1957., 26. oldal

62. Balatonfüred. Veszprém, 1988., 225. oldal: „... április 20-án jelent meg az első és egyetlen szám. ... ez az újság csak magántulajdonban található ...”; 738 – 739. oldal: „... a legutóbbi időkig sehol sem sikerült feltalálni. Sem az OSZK-ban, sem egyetlen nyilvános könyvtárban, de magánosoknál sem. ... Az első és minden valószínűleg az egyetlen szám nemrég került elő magántulajdonból.” – Zákonyi Ferencnek Elek Miklós egy magánbeszélgetés során tett említést a fennmaradt példányról, Zákonyi valószínűleg így szerzett tudomást róla.
63. „A Zala megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája. 1861–1973.” Zalaegerszeg, 1978., 24. oldal.
64. Bárd Béla Ottó törvényszéki jegyző (Várpalota, 1880. április 20. – Keszthely, 1929. augusztus 6.) 1899-ben érettségizett a mai Lovassy László Gimnáziumban. További információ jelenleg nem áll rendelkezésre róla.
65. Somogyi Károly Gyula ügyvéd, újságíró (Öcs, 1883. október 29. – Öcs, 1946. január 2.) Ügyvédi pályafutását Balatonfüreden kezdte, miután a Pázmány Péter Tudományegyetem jogi karán diplomát szerzett, feltehetően valamikor az 1900-as évek második felében. 1914 tavaszától társszerkesztője volt a „Balatonfüredi Hírlap”-nak, majd 1919-ben a „Balatonvidéki Vörös Újság”-nak. Az I. világháború kezdetén súlyosan megsebesült, ami miatt leszerelték. 1922-ben Devecserben nyitott ügyvédi irodát.
66. 1940-ben ez volt a Rákóczi u. 1. szám. Ekkori tulajdonosa dr. Marton Jenő – Marton Márton fia – alezredes, nyugalmazott főtörzsorvos, szőlőbirtokos (Szentantalfa, 1868. március 24. – Auschwitz [Óświęcim, Lengyelország], 1944. augusztus 15.) volt. Ma már nem látható, több, Ady Endre utcai épülettel együtt lebontották. Helyükön épült 2010 júliusa és 2012 áprilisa között Balatonfüreden az óvárosi posta melletti 75 férőhelyes mélygarázs, illetve a felette levő épületegyüttes, ahol üzlethelyiségeket, lakásokat alakítottak ki.
Marton [Morton] Márton [Márkus] (? , 1835? – Balatonfüred, 1935. július 4.) Az 1890-es évek közepig Szentantalfán volt vegyeskereskedő. A balatonfüredi izraelita temetőben nyugszik.
67. Goldbach Antal [Anton Goldbach von Sulittaborn] császári és királyi altábornagy (Neuschloß, 1866. június 26. – Neugarten, 1919. augusztus 28.)
68. Sorsich Béla Adalbert Ferenc Lajos József gyalogsági tábornok (Pest [Lipótváros], 1860. április 17. – Budapest, 1930. december 29.)
69. berzeviczei és kakaslomnici Berzeviczy Béla honvéd vezérőrnagy (Nagylomnic, 1870. november 6. – Budapest, 1922. február 17.) 1918. május végétől a 70. honvéd hadosztály megbízott parancsnoka a háború befejezéséig, 1919-ben a kassai honvéd kerület parancsnoka, 1920-tól Horthyhonvéd vezérkarának főnöke, altábornagyi rangban.
70. Alekszej Alekszejevics Bruszilov orosz lovassági tábornok (Tiflisz, 1853. augusztus 19. – Moszkva, 1926. március 17.) Ő irányította 1916 nyarán az oroszok sikeres támadását.
71. Szegedi/Szegedy Mihály színigazgató ([Mára]Marossziget, 1833. – Budapest, 1887. április 7.) Első fellépése Sárospatakon volt, 1866-ban. 1869-ben önálló társulatot alapított, amellyel vidéken turnézott. Minden pénzét a társulatára költötte. Utolsó éveiben Kecskeméten lakott. 1887. január elején elborult elmével előbb a Rókus-kórház megfigyelő osztályára, majd az angyalföldi* tébolydába szállították. Halálesetét a terézvárosi római katolikus anyakönyvben jegyezték fel. *Az irodalom tévesen a lipótmzei tébolydához köti a halálát.
72. Gerőfy Andor színész, színigazgató (Székesfehérvár, 1849. október 10. – Budapest, 1892. június 21.)
73. Pásztory Mór Miklós virágkereskedő, filmrendező (Brassó 1875. november 2. – Budapest, 1922. május 9.) A virágkereskedésből gyűjtött vagyonát a filmezésre költötte. 1914-ben megalapította a Nemzeti Filmvállalatot.
74. Tóth Ede író, színész (Putnok, 1844. október 4. – Budapest, 1876. február 26.)
75. Deésy [Kämpf] Alfréd színész, filmrendező (Dés, 1877. szeptember 22. – Budapest, 1961. július 18.)
76. galánthai Balogh József Béla színész, rendező, filmrendező (Székesfehérvár, 1885. január 1. – Szentendre?/Budapest?, 1945. március 30.) Az I. világháború alatt kezdett filmezéssel foglalkozni. 1919. május 1-jén ő és felesége filmet készítettek a felvonulásról és margitszigeti majálisról. 1919-től a berlini Star filmgyár rendezője, később főrendezője. A kommün bukása után filmjeit betiltották, ellene és felesége ellen vizsgálat indult, azzal vádolták őket, hogy együttműködtek a kommunistákkal, de végül békén hagyták őket. Az 1920-as években egyre inkább háttérbe szorult a magyar filmes világban.
77. Pakots József író, újságíró, forgatókönyvíró, országyűlési képviselő (Alvinc, 1877. március 22. – Budapest, 1933. június 12.) Első elbeszélései az „Erdélyi Híradó”-ban jelentek meg. Egy ideig Jókai Mórral is együtt dolgozott a „Nemzet” című lapnál. Gazdag irodalmi munkásságot fejtett ki. Elsősorban prózairóként volt ismert, de színműveket is írt. Egy ideig művészeti igazgatója volt a Star Filmgyárnak, a vállalat több némafilmjének forgatókönyvét is ő készítette. 1922-ben a monori kerület országyűlési képviselője lett.
78. Szatmári Jenőné Hollay Kamilla Borbála színésznő (Budapest, 1894. november 7. – Budapest, 1967. február 9.) A hazai némafilm egyik kiemelkedő alakja volt.
79. Tanay Frigyes színész (Budapest–Óbuda, 1875. augusztus 18. – Budapest, 1925. április 14.) U.a.
80. középgeczi Szerémy Zoltán Károly színész, főiskolai tanár ([Nógrád]Megyer, 1861. december 14., – Budapest, 1934. október 31.) A Pázmány Péter Tudományegyetemen elvégzett jogi tanulmányai után 1889-ben diplomázott a Színiakadémián. 1889 és 1891 között Kassán lépett fel, majd 1891-ben Kolozsváron játszott. 1896-

- tól a Vígszínház művésze volt. 1903-tól 1921-ig némafilmekben is feltűnt. 1907-től színészmesterséget is tanított. A Vígszínház öltözéjében hunyt el. Alagon helyezték végső nyugalomra.
81. Vendrey Gusztáv – elírhatták a keresztnévét – Vendrei [Aschermann] Ferenc színész (Sepsziszent-györgy, 1858. június 26. – Budapest, 1940. július 2.) A farkasréti temetőben nyugszik. [Az is lehetséges, hogy a vezetéknevét írták el, és Vándory Gusztáv (Budapest, 1882. december 6. – Budapest, 1964. november 16.) az.]
- 82.. Margittay Gyula színész (Arad, 1878. október 8. – Budapest, 1929. szeptember 17. körül) A hazai némafilm egyik legismertebb jellemszínésze volt. A világháború alatt a Star filmgyár szerződtette. Holttestét Dunaföldvárnál fogták ki a Dunából. Dunaföldváron temették el.
83. Falk Richárd gyógyszerész, lapszerkesztő, újságíró (Debrecen, 1878. május 28. – Budapest, 1920. február 27.)
84. felső és alsómattyasóczi Mattyasovszky Ilona Mária Vilma (előbb Gerlóczy Béláné, majd Bolváry Gézané) (Esztergom, 1882. március 31. – Budapest?, 1943. április 12.) Hosszú ideig Fraknoi Ilona néven szerepelt; a legelső magyar némafilmek kedvelt színésznője. Az I. világháború alatt főként az Astra filmgyár produkcióiban lépett fel, a Tanácsköztársaság idején a filmdirectórium tagja volt. A háború után második férjével, Bolváry Gézával egy ideig filmiskolát tartott fenn a fővárosban, majd 1926-ban Bécsbe, Berlinbe, később Münchenbe költöztek. Több német filmben is sikerrel szerepelt. A Fejér megyei Abán temették el.
85. Fáy Flóra színésznő (Kecskemét, 1884. február 4. – Budapest, 1929. december 2.) A kolozsvári filmgyártás hőskorában számos némafilmben játszott. 1927-ben betegség miatt visszavonult.
86. Fenyő Emil színész, filmrendező (Magyarokizsa, 1889. március 18. – Budapest, 1980. augusztus 15.)
87. felpéczi Ihász Aladár színész, drámaíró, rendező (Kiskunfélegyháza, 1886. június 27. – Nagyvárad, 1960. július 24.)
88. Charles Spencer Chaplin angol filmrendező, forgatókönyvíró, színész, zeneszerző, vágó, filmproducer (London, 1889. április 16. – Vevey [Svájc], 1977. december 25.) Valószínűleg ő volt a legkreatívabb, legnagyobb hatású személyiség a némafilm történetében.
89. Fatty – Roscoe Conkling "Fatty" Arbuckle amerikai némafilmszínész (Smith Center [Kansas, USA], 1887. március 24. – New York, 1933. június 29.)
90. Pola Negri – Apolonia Chalupiec lengyel származású amerikai színésznő, filmszínésznő (Lipno, 1897. január 3. – San Antoni [Texas, USA], 1987. augusztus 1.)
91. Ernst Lubitsch német–amerikai filmrendező, író (Berlin, 1892. január 29. – Los Angeles, 1947. november 30.)
92. Forró [Fischer] Pál ügyvéd, regény-, színmű-, forgatókönyvíró, műfordító, színházi és filmszakíró. (Budapest, 1884. február 22. – Budapest, 1942. január 29.) A két világháború között a diákok körében a tíz legolvasottabb író között szerepelt. A zsidótörvények korlátozásai miatt nagyon sok álnevet használt.
93. Igalits Sandy – Igalits Alekszandra magyar színésznő, filmszínésznő. (Kula?, 1896 körül – Budapest?, 1945 után) 1912-ben férjhez ment Speczián Gyula Károlyhoz. 1916-ban elvált, majd újra férjhez ment Jámbor Zoltánhoz. 1917-től a Vígszínház tagja volt. 1922-ben Münchenbe szerződött az Engel-Emelka Filmkonzern stúdióhoz.
94. Fehér Gyula színész (Kecskemét, 1879. március 11. – Budapest, 1965. október 2.) Több némafilmben is játszott, a hangosfilm megjelenése után kisebb epizódszerepeket kapott.
95. Dulovits Árpád miniszteri tanácsos, a kultuszminisztérium polgári iskolai ügyosztályának főnöke. (Savnik, 1880. július 10. – Kalocsa, 1949. július 5.) Jelentős szerepet vállalt a Klebelsberg-féle iskolaépítési program¹⁰³ végrehajtásában. Az Országos Polgári Iskolai Tanáregyesület 1927-ben felavatott balatonfüredi üdülőházát (Honvéd u. 3.) róla nevezték el.
96. tóprónai és blatnicai Prónay Pál Sándor István Gábor katonatiszt (Romhány, 1874. november 2. – Szovjetunió?, 1946 után) 1919 júniusában Szegeden leszerelt tisztből és altisztből szervezett különítményt, amely a Tanácsköztársaság bukása után kétes hírnevet szerzett az elövetett kegyetlenkedésekkel és gyilkosságokkal. 1946-ban a Szovjetunióba hurcolták, ahol 20 év kényszermunkára ítélték. 2001-ben rehabilitálták.
97. Illés József segéd munkás, a fürdőtelep politikai biztosa a Tanácsköztársaság alatt (? , ? – Siófok?, 1919. augusztus vége?) Zákonyi Ferenc szerint Illés Józsefet Füredről, a Tánicsics Mihály u. 4. sz. (egykori Árpád-villa) alatti lakásáról hurcolták el, előbb a füredi járásbírósi fogdába, majd onnét Siófokra, ahol – az irodalom szerint – belehalt a bántalmazásba. Balatonfüreden utcát neveztek el róla. Életrajzi adataira vonatkozóan jelenleg nem áll rendelkezésre semmilyen információ.
98. Csizmazia Darab József gazda, községi bíró, politikus (Balatonfüred, 1885. december 8. – Balatonfüred, 1969. május 15.) Szegényparaszti családból származott, a 18. század elejétől élt Balatonfüreden. A kettős névhasználat a Darab és a Csizmazia családok rokoni kapcsolatából ered. A fürediek Cs. Darab Józsefként szólították. Az elemi után mezőgazdasági népiskolát végzett. 1902-ben 2000 korona összegű alapítványt tett a felépítendő katolikus templom javára. 1919 augusztusában közbenjárt a nemzeti hadsereg különítményesei által Füredről Siófokra hurcolt – a Tanácsköztársaság alatt politikai szerepet vállaló – fürediek érdekében. 1922–1939 között szőlőtermelőként számos sikert ért el. Téli tanfolyamok keretében tanította a szőlőművelés ismereteit. Javaslatára telepítették az Olaszrizling szőlőfajtát. Boraival több első helyezést ért el a Balatoni

Szövetség kiállításain, de az Országos Borversenyeken is nyert arany- és ezüst okleveleket. 1930–1939 között községi bíró volt. A Felsődunántúli Mezőgazdasági Szövetség tagjaként a kamarai gyűléseken képviselte Balatonfüredet. Kezdeményezte a Kéki-forrásból a vízvezeték kiépítését, részt vett a hitelszövetkezet megalakításában. A Magyar Szőlősgazdák és Hegyközségek Országos Egyesületében 1936 – 1942 között, mint választmányi tag képviselte Balatonfüred szőlősgazdáit. A Bor- és Gyümölcseszszeszfeldék Országos Egyesületében igazgatósági tag volt. A katolikus templomnak a megépítésénél, mint egyházközségi előjáró az anyagi források előteremtésében segített. Közéleti és kulturális rendezvények vendégeit fogadta és látta vendégül. Rabindranath Tagore faültetésekor az előjáróság nevében ő köszöntötte és méltatta a hindu költőt. A szanatórium építésénél megszervezte, hogy a község gazdái önkéntes fuvarral szállítsák a követ. 1945-ben Kisgazdapárt delegáltjaként országgyűlési képviselőnek választották a tapolca-balatonfüredi választókerületben. 1945. június 24-étől az Ideiglenes Nemzetgyűlés tagja volt. Az őszi választáson egészségi állapota miatt már nem indult. A 50-es évek elején kulákság, majd fegyverrejtegetés vádjával letartóztatták, a bíróság utóbbi esetében bizonyítékok hiányában felmentette. A helyi Jókai Termelőszövetkezetnek megalakulása után tagja volt. A 60-as évek elejéig gazdálkodott, a Veszprém Megyei Tanácsnak is tagja volt. A Bajcsy-Zsilinszky utcai katolikus temetőben nyugszik.

99. Langer István Makár főszolgabíró (Budapest, 1876. június 22. – Balatonfüred, 1920. július 2.) Először 1902. május 22-én jött Balatonfüred-fürdőre, ekkor már fürdőbiztos és szolgabíró volt Tapolcán. 1908 nyaratól rövid ideig a zalaegerszegi járás szolgabírája volt, majd novembertől a balatonfüredi járáshoz helyezték főszolgabírónak. 1913 januárjában a Balatonfüredi Kaszinó alelnökének választották meg. 1914 szeptemberében, a frissen szerveződött füredi Vöröskereszt szervezet elnöke lett. 1915-ben, a megalakult balatoni katonai üdülőtelepeket gondozó bizottságba is beválasztották. Felesége szintén aktív szerepet vállalt a szervezet működtetésében. 1919 augusztusában Langer István is közbenjárt a Füredről elhurcolt direktórium tagok érdekében. Sírja Balatonarácson, a Passuth László temetőben van.
100. Luttor Ferenc plébános (Székesfehérvár, 1886. március 26. – Plátanos [Buenos Aires elővárosa], 1953. április 23.) 1918-ban került Balatonfüredre plébánosnak, ahol akkor csak szükségtemplom volt. 1919-ben ő is közbenjárt a Siófokra elhurcolt fürediek érdekében. 1920-ban a Balatonfüredi Nyomda Rt. egyik alapító tagja. Javaslatára és tevékeny közreműködésével kezdtek el építeni balatoni vöröskőből a neoromán stílusú katolikus templomot, melyet 1927. szeptember 29-én szenteltek fel. A következő évben elkészült a templom melletti iskola és a plébánia épülete. Nevéhez fűződik még a hitoktatói állás megszervezése és különféle vallási egyesületek megalakítása. 1923 és 1926 között a „Balatonfüred” című újság felelős szerkesztője. 1928-ban kinevezték a magyar vatikáni követséghez egyházi tanácsosnak Rómába. 1947-ben Argentínába távozott és Buenos Airesben élt.
101. Korvin [Klein] Ottó banktisztviselő, politikus (Nagybocskó, 1894. március 24. – Budapest, 1919. december 29.) A Tanácsköztársaság alatt a Belügyi Népbiztosság Politikai Osztályának vezetői tisztségében ő szervezte meg a tanácsállam védelmi és megtorló apparátusát. A bukás után halálra ítélték és kivégezték.
102. Palka József üvegfestő mester (Retz, 1860. március 20. – Budapest, 1952. december 21.) A közép- és ipariskola elvégzése után díszítőüvegezést, üvegmaratást és üvegmozaik-készítést tanult Bécsben, s mindebből segédlevelet szerzett. A balatonfüredi plébániatemplom üveglakait ő készítette.
103. Klebelsberg-féle iskolaépítési program – Az 1920-as évek második felében több ezer iskolaépületet építettek Magyarországon, az alapjául szolgáló népiskolai hálózat kiépítésére irányuló tervet Klebelsberg Kunó művelődéspolitikus, miniszter (Magyarpécska, 1875. november 13. – Budapest, 1932. október 11.) még az I. világháború alatt kidolgozta, megvalósítására 1925-ben kapott lehetőséget és anyagi támogatást. Az 1926. évi VII. törvénycikk rendelkezett az elemi iskolák egy új típusáról, az érdekeltségi népiskola megteremtéséről. A törvény szerint ún. körzetek kialakításával – melyek három, illetve öt kilométer sugarú körben helyezkednek el – meg kellett teremteni az elemi iskolák létrejöttének lehetőségét. A törvény kötelezte a törvényhatóságokat és a birtokosokat a népiskolák létrehozására, akár önnön fizikai és anyagi áldozatuk árán is. Létrejött az Országos Népiskolai Építési Alap az iskolaállítási és fenntartási kötelezettségek biztosítására.

Felhasznált irodalom/forrás:

Zala vármegye feltámadása Trianon után: Zalai fejek. Budapest, 1930.

Zala vármegye ismertetője. Sopron, 1935.

Sziklay János: Dunántúli kultúrmunkások. Budapest, 1941.

Zákonyi Ferenc: Balatonfüred. Veszprém, 1988.

Balatonfüred és Balatonarács története. Veszprém–Balatonfüred, 1999.

Új magyar irodalmi lexikon. Budapest, 2000.

Új magyar életrajzi lexikon. Budapest, 2001–2007.

Balatonfüredi életrajzi lexikon. Balatonfüred, 2011.

Továbbá: gyászjelentések, anyakönyvi bejegyzések, internet, MACSE-, hungaricana-, ADT-adatbázis.